

**Sumarul
tranzacțiilor bursiere
din septembrie**

2

**O Lege cu privire
la asigurarea construcțiilor,
în proces de elaborare**

4

**Odată cu deschiderea
pieței UE va crește interesul
pentru întreprinderile
avicole moldovenești**

5

Regulatorii piețelor valorilor mobiliare din CSI s-au întrunit la Chișinău

Ieri, la Chișinău, au început lucrările sesiunilor XVI-XVII ale Consiliului conducătorilor autorităților de reglementare ale piețelor valorilor mobiliare din țările CSI, la care a fost discutat un spectru larg de chestiuni privind piața valorilor mobiliare.

„Sunt convins că cooperarea în cadrul acestor sesiuni va avea un impact important asupra proceselor de implementare în țările noastre a standardelor internaționale de reglementare, care să permită crearea unor piețe a valorilor mobiliare transparente și cât mai eficiente. Acest lucru este posibil grație schimbului de experiență și examinării diverselor practici, utilizate de autoritățile de reglementare din țările participante”, a declarat președintele Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF), Artur Gherman. El a menționat că scopul principal al oricărei autorități de reglementare a pieței valorilor mobiliare este să asigure protecția drepturilor investitorilor, de aceea coo-

perarea pe plan internațional este extrem de importantă, în acest sens.

Potrivit președintelui CNPF, investitorii din țările CSI au o contribuție esențială la dezvoltarea pieței valorilor mobiliare din Republica Moldova. Astfel, în 2012, ponderea investițiilor din Federația Rusă pe piața primară a valorilor mobiliare din țara noastră a constituit 20,9% (sau 7,4 mil. dolari SUA) din volumul total al investițiilor străine, iar ponderea

cumpărărilor și vânzărilor, făcute de investitorii ruși pe piața noastră secundară a atins 26,3% (sau 2,2 mil. dolari SUA) și, respectiv, 44,3% (sau 18,8 mil. dolari SUA). Cea mai mare parte din investițiile străine a fost orientată spre sectorul bancar, al asigurărilor și cel al dezvoltării tehnologiilor informaționale.

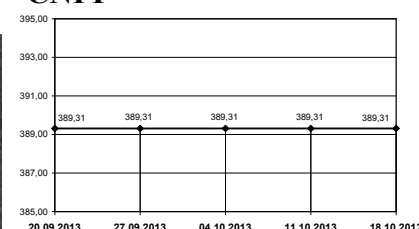
Totodată, președintele CNPF a informat auditoria că țara noastră a înregistrat un progres vizibil în acest domeniu prin elab-

borarea Legii privind piața de capital, care este în vigoare din 14 septembrie curent. „Suntem în epicentrul procesului de transformare a întregii infrastructuri a pieței de capital. Pentru CNPF, care este și un mega-regulator, dar și pentru toți participanții pieței, acest proces este o provocare reală. Pe termen scurt, ne propunem să implementăm toate actele normative ca legea respec-

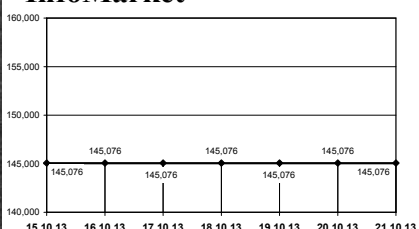
Continuare în pag.2.

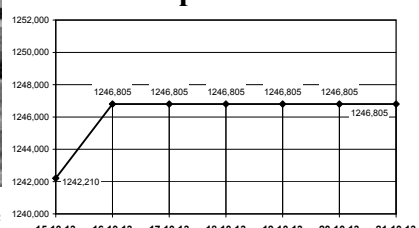
CNPF

Banking Stock Index – InfoMarket

EVM-Composite

Curs valutar
23.10.2013

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	12.9820
EUR	1	17.7495
UAH	1	1.5870
RON	1	4.0002
RUB	1	0.4067

Sumarul tranzacțiilor bursiere din săptămâna trecută

În perioada 15-18 octombrie 2013, la Bursa de Valori a Moldovei au fost efectuate 10 tranzacții cu valorile mobiliare a 5 emitenți.

Volumul total al tranzacțiilor a constituit 31,6 mil. lei. Toate tranzacțiile au fost înregistrate în Secția de Bază a Bursei. Cu acțiunile „Moldova-Agroindbank” au fost încheiate 5 tranzacții la prețul de 1000 lei. Acțiunile „Victoriabank” au fost vândute cu 27 lei pentru o acțiune. Prețurile de piață ale acțiunilor „Automototrans” și „Dalia” au rămas stabile la nivelul de 25 lei și, respectiv, 20 lei. Acțiunile companiei din Chișinău „Tutun-CTC” s-au tranzacționat cu 25 lei per acțiune.

Bursa de Valori a Moldovei prestează servicii de consulting în domeniul activității licențiate (bursiere).

Informații la telefonul: 022 27-76-36.

www.moldse.md

Bursa de Valori a Moldovei

În atenția acționarilor, Societăților pe Acțiuni și participanților profesioniști ai pieței financiare!

Ziarul Capital Market, în baza campaniei de abonare pentru anul 2014 desfășoară acțiunea „Abonează-te la ziarul Capital Market”.

Abonații vor primi o **reducere de 10 la sută** la publicarea raportului financiar.

Pe lângă aceasta, abonații ziarului vor putea, în calitate de bonus, să obțină informația despre anunțurile și dările de seamă ale Societăților pe Acțiuni publicate anterior în ziar.

CAPITAL Market

*Împreună
în lumea
finanțelor*

Secția de marketing
Tel.: +373 69 821216

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Regulatorii piețelor valorilor mobiliare din CSI s-au întrunit la Chișinău

Continuare din pag. 1.

tivă să fie una funcțională”, a accentuat Artur Gherman.

Ședințele Consiliului conducătorilor autorităților de reglementare ale piețelor valorilor mobiliare din țările CSI se desfășoară de zece ani consecutiv, iar hotărârile acestuia nu sunt obligatorii, ci au un caracter de recomandare. „Fiecare țară poate prezenta o anumită problemă de pe piața valorilor mobiliare, care este discutată în Consiliu, dar cel mai important este că se examinează legislația tuturor țărilor și este selectată cea mai bună normă. Aceasta din urmă și este recomandată spre implementare, însă nu înseamnă că este obligatorie. RM participă la aceste ședințe, întrucât avem posibilitatea să preluăm din experiența țărilor CSI cele mai bune practici”, a spus vicepreședintele CNPF, Nina Dosca, argumentând că țara noastră își menține poziția de armonizare a legislației cu directivele europene. „Mai ales că și regulamentul Consiliului prevede alinierea experienței CSI la standardele internaționale de reglementare a pieței valorilor

mobiliare”, a accentuat vicepreședintele CNPF.

În cadrul ședinței de la Chișinău a fost prezentată analiza comparativă a legislațiilor țărilor CSI privind reglementarea pieței valorilor mobiliare, au fost prezentate cele mai frecvente încălcări admise de participanții profesioniști din spațiul CSI, practicile autorităților guvernamentale în domeniul reglementării pieței valorilor mobiliare în ceea ce privește implementarea măsurilor de preîntâmpinare și înlăturare a încăl-

cărilor depistate, cât și experiența țărilor privind plasarea valorilor mobiliare ale emitenților din CSI în alte state din acest spațiu.

Republica Moldova a pregătit pentru aceasta ședința o analiză comparativă a legislației statelor CSI care reglementează valorile mobiliare de stat și tranzacționarea lor pe piața secundară și o analiză legislației privind Codul de guvernare corporativă și metodele de implementare ale acestuia.

Lilia PLATON

Sumarul tranzacțiilor bursiere din septembrie

Volumul tranzacțiilor bursiere din luna septembrie a constituit 3,9 mil. lei, cu 800 mii lei mai mult decât volumul perioadei similare a anului trecut. Au fost înregistrate 86 tranzacții cu valorile mobiliare a 23 emitenți. Volumul bursier pentru 9 luni, 2013, a constituit 519,4 mil. lei, cu doar 3% mai mic decât indicatorul anului 2012.

În septembrie la Bursa de Valori a Moldovei au fost efectuate tranzacții de cumpărare-vânzare pe piața interactivă, licitații cu strigare și oferte publice pe piața secundară.

Cel mai mare volum în această lună aparține pieței interactive – 2,1 mil. lei, dintre care 1,9 mil. lei reprezintă volumul tranzacției de vânzare a 26,7% din acțiunile companiei „Avicola din Bănești” la prețul de 10,14 lei (cu 8,40 lei mai mult decât ultimul preț înregistrat la Bursă). Prețul de piață al acțiunilor BC „Moldindconbank” SA s-a majorat cu 10 lei și a constituit 80 lei. Acțiunile BC „Victoriabank” SA s-au tranzacționat cu 27 lei. Cele mai tranzacționate au fost acțiunile companiei de producere a mobilei din Chișinău „Interior” – 20 tranzacții cu 15 lei per acțiune. Pe parcursul lunii acțiunile societății „Lemnar” au crescut de la 15 pînă la 16 lei.

În cadrul licitațiilor cu strigare au fost vândute 15 pachete unice în volum de 1,1 mil. lei.

În septembrie au fost înregistrate 3 tranzacții de procurare a acțiunilor prin intermediul ofertelor publice pe piața secundară.

Ofertantul „Vaveli” SRL a procurat 1,81% din acțiunile întreprinderii din Chișinău „Angrogoscom” cu 53,48 lei per acțiune. Volumul total al tranzacțiilor a constituit 394,9 mii lei.

SRL „CFATPO” a cumpărat 19,51% din acțiunile companiei din Briceni „Briscco” cu 11,00 lei per acțiune. Volumul total al tranzacțiilor a constituit 74,8 mii lei.

Prin intermediul ofertei publice au fost procurate 7,76% din acțiunile societății „Agrovin Bulboaca” (Anenii Noi) cu 0,50 lei per acțiune. Volumul total al tranzacțiilor a constituit 200,0 mii lei.

Lista valorilor mobiliare înregistrate la Bursă la finele lunii septembrie a fost constituită din 986 societăți pe acțiuni, dintre care 9 – companii înscrise la Cota bursei.

La negocierile lunii septembrie au luat parte 12 Membri ai Bursei. Din aceștia, poziții de lider au ocupat:

- după volumul tranzacțiilor (3,4 mil. lei) – „DAAC Invest”;
- după numărul tranzacțiilor efectuate (73 tranzacții) – „Proajoc”;
- după numărul emitenților tranzacționați (5 emitenți) – „DAAC Invest”.

Informații mai detaliate privind cererea și oferta, prețurile de piață, statistica tranzacțiilor bursiere, precum și lista companiilor de brokeri pot fi găsite pe site-ul Bursei de Valori a Moldovei (www.moldse.md) sau la tel. 022-27-54-20.

Informația privind negocierile este publicată: săptămânal în ziarul „Capital Market”, lunar în buletinul informativ al bursei „Bursa de Valori a Moldovei” (indice la „Poșta Moldovei” – 31882).

Bursa de Valori a Moldovei

Comunicat de presă al CNPF

În octombrie curent, în orașul muntenegrean Budva s-a desfășurat cea de-a VI-a Reuniune a Inițiativei în asigurări din Europa Centrală, de Sud-Est și de Est, organizată de Autoritatea Financiară din Austria și găzduită cu ospitalitate de Agenția de Supraveghere a Asigurărilor din Muntenegru.

Forul CEESE ISI s-a dovedit a fi deosebit de reprezentativ, la lucrările lui participând circa 30 de specialiști din domeniul asigurărilor din 11 țări, precum și conducătorii autorităților regulatorii în domeniul asigurărilor din mai multe state. La ședințele Reuniunii și-au dat asentimentul să participe și președintele Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare din Moldova Artur Gherman și specialistul Direcției generale supraveghere asigurări Alina Osoianu.

În baza unui schimb de opinii vizând diversele aspecte ale activității pieței de asigurări, precum și practica reglementării ei în diferite state, participanții au identificat trei teme majore, ca fiind cele mai relevante pentru supravegherea și dezvoltarea acestei piețe:

– Cerințele de adecvare și corespundere, în special cele pentru persoanele cu funcții de răspundere ale asigurătorului, au devenit o importanță verigă a supravegherii, de aceea, în acest sens, s-a propus nu doar de a studia cerințele existente în diferite țări, dar și aspectele implementării lor. Exigențele față de persoanele desemnate pentru deținerea unor funcții-cheie în cadrul companiilor de asigurări și corespunderea lor acestor funcții (directorul executiv, consiliul de supraveghere, consiliul de administrație, administrator, contabil-șef, actuar, etc.) se identifică cu obligativitatea evaluării, stabilirii periodicității acestor evaluări, metodele de evaluare utilizate, precum și cu aplicarea principiului proporționalității de către asigurător, în raport cu distribuirea competențelor;

– Al doilea bloc de dezbateri pe marginea cărora s-a făcut auzit un energetic schimb de opinii, l-a constituit prevenirea spălării banilor și finanțării terorismului – pentru că autoritățile de reglementare în domeniul asigurărilor sunt în mare măsură implicate în combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului (împreună cu alte organe de stat, cum ar fi serviciile de combatere a spălării banilor, procuratura etc.), iar ca urmare a

evoluțiilor din domeniul spălării banilor și finanțării terorismului, se atestă o creștere a nivelului de implicare a autorității de reglementare din domeniul asigurărilor și obligațiile asigurătorilor (de a monitoriza continuu clienții, produsele, precum și de a identifica riscurile). Deoarece reglementările în acest domeniu variază, de la țară la țară, reprezentanții au adresat reciproc o serie de întrebări în vederea schimbului de experiență și acumulării de noi viziuni privind supravegherea;

– Al treilea set de chestiuni discutate a vizat rolul supraveghetoriilor în asigurări privind activitatea de audit extern al companiilor de asigurări. În această secțiune s-au subliniat sarcinile și responsabilitățile auditorilor externi și abilitățile lor. Utilizatorii de informații financiare ale asigurătorilor se bazează pe raportul auditorului extern care se prezintă a fi unul imparțial și independent, iar autoritatea de supraveghere trebuie să se asigure că raportul auditului extern este de înaltă calitate și să dispună de suficiente pârghii pentru a evalua analiza performanțelor companiilor de asigurări prin prisma acestuia.

Se cere de menționat că vis-a-vis de fiecare subiect pus în discuție reprezentanții CNPF desemnați spre participare au împărtășit din experiența regulatorului autohton, comentând unele teze expuse, intervenind cu precizări în vederea preluării celor mai bune practici de reglementare și supraveghere în domeniul asigurărilor.

De asemenea, pe parcursul desfășurării Forului de la Budva, Președintele CNPF Artur Gherman a avut o serie de întrevederi cu omologii săi din țările-participante la a VI-a Reuniune a Inițiativei în asigurări din Europa Centrală, de Sud-Est și de Est, fapt ce a fost o reală utilitate și productivitate indiscutabilă pentru toți, venind și cu sugestia unei eventuale organizări a ediției următoare a Reuniunii CEESE ISI în toamna anului viitor, la Chișinău.

**Serviciul de presă
al CNPF**

Compania de Asigurări „Garanție” SA – prima companie de asigurări din Moldova acceptată în calitate de membru al AmCham

„Garanție” a devenit noul membru al American Chamber of Commerce din Moldova (AmCham) începând cu data de 16 octombrie curent.

Solicitat de ziarul Capital Market, Alexandru Zgardan, președintele „Garanție” a declarat că în calitate de membru al AmCham, compania va avea posibilitatea de a participa la elaborarea și discutarea proiectelor de lege în domeniul financiar nebancar, va participa la dezbateri pe grupuri de specialitate, va promova ideile legate de un mediu de afaceri competitiv și liber pe piața asigurărilor etc.

„Devenind membru AmCham, compania „Garanție” SA va fi parte a unei comunități de afaceri în care sunt aproximativ 80 companii, majoritatea cu capital străin. Astfel avem ca scop stabilirea relațiilor de parteneriat cu principalele companii de pe piața autohtonă. Suntem unicul membru AmCham care își desfășoară activitatea în domeniul de asigurări”, a declarat Zgardan.

Potrivit sursei citate, unul din argumentele principale care a determinat aprobarea „Garanție” în calitate de membru este transparența acțiunilor principal și politica corectă de promovare și realizare a obiectivelor companiei.

Nota Capital Market: Compania de Asigurări „Garanție” S.A. a fost fondată în anul 1993. Capitalul social al companiei constituie 19 800 000 lei. Acționarul principal al societății este ASCOM S.A., care deține 100% din acțiuni.

Cultura utilizării serviciilor e-banking de către micul business

Trei bănci din Statele Unite intenționează să introducă bancomate care vor permite emiterea de bani fără card. Noile bancomate vor permite clienților să scoată bani cu ajutorul unei aplicații pentru smartphone-uri. Retragerea unei sume de bani se va putea face în mai puțin de 9 secunde, față de 40 de secunde, cât durează în prezent prin intermediul cardurilor. Băncile au anunțat că au testat deja tehnologia cu succes și intenționează prin această tehnologie să atragă clienți noi din rândul tinerilor.

În Republica Moldova, conform statisticii, la sfârșitul trimestrului I, 2013, peste 1 milion de carduri (1056035) se aflau în circulație. Pe parcursul primului trimestru, 2013, au fost efectuate operațiuni în valoare de 5,1 mld. lei. Din acestea, 95% au înregistrat retrageri de numerar și doar 5% din volumul de operațiuni au fost utilizate pentru plăți fără numerar. În același timp, numărul de terminale POS a crescut cu 19% în primul trimestru 2013 față de aceeași perioadă a anului precedent. Totuși, în pofida faptului că este un mediu favorabil și sunt oferite platforme tehnologice, utilizatorii cardurilor rămân adepți ai tranzacțiilor cu numerar.

Despre nivelul de utilizare a instrumentelor bancare, cum ar fi e-Commerce-ul, în rândul persoanelor fizice, dar mai ales în rândul mediului de afaceri, am discutat cu Corina Gaibu, expert economic. Pentru a evalua necesitățile de servicii bancare la distanță pentru micul business, Corina Gaibu a organizat interviuri cu reprezentanți ai micului business, în mare parte din microcompanii. Organizarea acestor interviuri a avut drept obiectiv analizarea mediului de afaceri din perspectiva cererii de servicii de banking la distanță, potențialul și dorința pe care o are micul business în utilizarea e-Bankingului.

„Cei mai mulți respondenți au declarat că utilizează serviciile de Internet Banking, iar necesitatea acestora se rezumă la următoarele servicii: plăți în lei moldovenești, unii au menționat necesitatea de a efectua plăți 24/24; plăți valutare; conversii valutare; consultare cont, extras bancar etc. „, susține Corina Gaibu.

E-Commerce ar duce la electronizarea la distanță a plăților clienților micului business, este o facilitare care a trezit interesul a circa 50%, dar nici unul din aceștia nu au apelat la furnizorii de astfel de servicii și nici nu au planificat în timpul apropiat să examineze realizarea producției/serviciilor proprii prin intermediul e-Commerce. Astfel, o cerere reală pentru astfel de servicii din partea micului business la etapa actuală lipsește. Mai mult ca atât, este important de conștientizat faptul că pentru dezvoltarea în masă a e-Commerce-ului și, respectiv, a utilizării plăților electronice la distanță de către populație în relațiile cu micul business sunt necesare o serie de rechizite. O condiție primordială este prezența informației exhaustive despre serviciile și produsele sale și price-listuri confortabile pentru clienți, deoarece un produs sau un serviciu poate fi achiziționat doar după ce clientul poate face cunoștință cu produsele și serviciile oferite, parametrii tehnici ale acestora, condițiile de livrare și, nu în ultimul rând, prețul.

Astfel, dacă în mare parte, respondenții dețineau pagini web ale com-

paniei, atunci foarte puțini aveau publicate nomenclatura și price-listul produselor și serviciilor oferite. La ora actuală, acest potențial este valorificat cu succes de companiile mari, micul business fiind doar în faza incipientă de digitalizare a informației despre produsele sale. Fără formarea culturii de comunicare electronică privind produsele și serviciile micului business, e-Commerce-ul, pe acest segment de întreprinderi, nu poate fi dezvoltat pe larg.

În Moldova, oferta de banking la distanță cuprinde următoarele servicii: Internet Banking; Mobile banking (care include și SMS Banking); ATM-urile, adică bancomatele; POS Terminale.

Din analiza ofertelor serviciilor bancare la distanță rezultă că toate cele 14 bănci existente pe piața din RM oferă Internet Banking pentru persoane juridice, iar 10 din 14 oferă acest serviciu pentru persoane fizice.

În sistemul bancar, din totalul de clienți persoane juridice, până la 22% sunt conectați la Internet Banking și efectuează circa 60% din numărul de tranzacții. Mai puțin de 6% din persoanele fizice, clienți ai băncilor, utilizează serviciul de Internet Banking. Nu ultimul factor în aderarea întreprinderilor la un anumit serviciu este costul, în special important pentru IMM-uri.

Din analiza ofertelor băncilor, costurile privind serviciile de eBanking nu sunt semnificative, iar comisioanele de conectare sau deservire (dacă sunt prezente în unele cazuri) în mare parte sunt compensate de reducerile oferite pentru executarea ordinelor de plată. Astfel, costul acestor servicii este mai curând un factor ignorat în luarea deciziei de a accesa serviciile de e-Banking.

Mobile bankingul este mai puțin răspândit în RM, fiind un produs mai curând pentru persoane fizice destinat plăților nesemnificative sau utilizat în calitate de serviciu adiacent la e-Banking pentru persoane juridice cu scop de notificare și consultări de cont. Datorită faptului că în Moldova internet bankingul pentru persoane fizice abia ia amploare, la ora actuală aceste produse sunt incipiente, propuse doar de 2 bănci.

Este recomandabilă dezvoltarea Mobile Bankingului anume pentru persoane fizice pentru că formatul relativ simplu al operațiunilor este compatibil cu dimensiunile reduse ale ecranelor telefoanelor mobile, dar în același timp reprezintă și o opțiune comodă pentru business-clienți atunci când sunt necesare perfectări de operațiuni unitare urgente în afara sediului acestora.

SMS bankingul, în calitate de produs independent este în declin, tehnologic depășit, inclusiv din motive de securitate redusă și la momentul actual este utilizat mai curând ca

serviciu adiacent pentru e-Banking pentru notificări și cereri de informații scurte.

Unul din elementele importante ale serviciilor bancare oferite la distanță este sistemul de carduri bancare. Totodată, costul de întreținere și operare cu carduri reprezintă un factor însemnat în utilizarea pe larg a acestora. Băncile, în momentul de față propun în exclusivitate cardurile operatorilor străini (MasterCard și VISA). Astfel, costurile de licențiere și mentenanță sunt suficient de înalte. În Germania și Franța, spre exemplu, circa 60-70% din cardurile de plată emise sunt emise de operatori naționali cu acoperire națională, costul acestora fiind semnificativ mai redus decât cel al operatorilor internaționali. Serviciile de operare cu carduri ar putea fi mai ieftine dacă ar exista un operator național de carduri. Utilizarea cardurilor operatorilor naționali sunt binevenite pentru proiecte salariale, plăți sociale, proiecte de bonusare pentru retailer, având o circulație națională. Istoric, Moldova a avut un operator național – MoldCard System, fondat în 1996, primul și unicul operator național care a existat în RM, dar care, în virtutea lipsei cererii a serviciilor respective în perioada ulterioară, acestea au fost retrase de pe piață. Însă, un asemenea sistem național ar putea reduce costurile tranzacționale cu cardul și, în consecință, costurile de operare a serviciilor bancare la distanță de către persoane fizice. BNM ar putea stimula un astfel de proiect, mai ales din considerentul că printre obiectivele strategice ale BNM se numără și reducerea numerarului în circulație și promovarea plăților fără numerar pe teritoriul RM.

În prezent, toate băncile din RM oferă un set de funcționalități care, în cea mai mare parte, corespund necesităților companiilor din sectorul IMM și micro. De fapt, studiile arată că în țările dezvoltate, și Moldova nu este o excepție, motorul dezvoltării soluțiilor tehnologice de către bănci pentru companii sunt corporațiile mari, care efectuează un volum mare de operațiuni. Acestea sunt semnificativ mai sofisticate, de regulă, cu întindere geografică extinsă, transfrontalieră și beneficiile sunt mai importante la utilizarea tehnologiilor noi oferite de instituțiile financiare. Ulterior, aceste tehnologii sunt transpuse și adaptate pentru companiile mici și mijlocii.

Progresul e-Commerce-ului ar reprezenta un factor care ar aduce atât IMM-urile, cât și clienții lor în domeniul operațiunilor electronice. Dar în Republica Moldova gradul de utilizare a serviciilor bancare electronice în rândul populației este redus și IMM-urile au un grad de pasivitate înalt pe tărâmul virtual.

Cristina MIRON

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații **Comisiei Naționale a Pieței Financiare**, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

Aviz CNPF

Întru asigurarea respectării prevederilor art.6 din Legea nr.192-XIV din 12.11.1998 „Privind Comisia Națională a Pieței Financiare”, Comisia Națională a Pieței Financiare comunică rechizitele bancare pe care urmează să fie transferate taxele și plățile regulatorii de funcționare:

Cod fiscal 1007601001293; BC “Victoriabank” SA Filiala nr.11; Codul băncii VICBMD2X883; Cont bancar 2251311138

Spre atentaia actionarilor S.A. “Piscicol – Nord”

Va aducem la cunostinta, ca la 14.10.2013 a avut loc Adunarea generala extraordinara a actionarilor, la care au participat actionarii ce detin 91,52% din actiunile cu drept de vot a societatii.

AU FOST LUATE URMATOARELE HOTARIRI REFERITOR LA ORDINEA DE ZI A ADUNARII:

1. Cu un numar mai mult de 2/3 voturi reprezentate la adunare, a fost aprobat decizia privind reorganizarea S.A. “Piscicol Nord” prin dezmembrare (separare) a unei parti din patrimoniu cu transmiterea lui unei noi Societati cu Raspundere Limitata “Ihtio- Agro”.
Cu vot unanim au fost aprobate urmatoarele hotariri:
2. S-a constituit comisia de reorganizare in urmatoarea componenta: directorul societatii – Besleaga Raisa (presedintele comisiei), Railean Neonila si Ceban Ilie (membrii comisiei).
3. S-a aprobat lista actionarilor care se separa in rezultatul reorganizarii Societatii.
4. S-a aprobat proiectul dezmembrarii (separarii) S.A. “Piscicol – Nord”.
5. S-a aprobat actul de transmitere a patrimoniului separat din S.A. “Piscicol – Nord” catre SRL “Ihtio – Agro” (nou creata), actul de constatare a patrimoniului ramas in S.A. “Piscicol – Nord” dupa reorganizare si bilantul de repartitie al S.A. “Piscicol – Nord”.
S-a aprobat pretul de piata al patrimoniului societatii.
6. S- a aprobat reducerea capitalului social al S.A. “Piscicol – Nord” de la 896 740 lei pina la 165 905 lei, prin anularea 146 167 actiuni de tezaur, formate ca rezultat al reorganizarii.
7. S-au aprobat modificarile Capitolului II, art. 5, alin. 1, in statutul societatii, precum urmeaza:
“Capitalul social al Societatii constituie 165 905 lei (o suta saizeci si cinci mii noua sute cinci) lei, divizat in 33 181 actiuni ordinare nominative de aceeasi clasa, cu valoarea nominala de (cinci) lei fiecare, cu drept de vot”.
8. S-a aprobat actul de constituire al Societatii cu Raspundere Limitata “Ihtio – Agro”, nou creata.
9. D- na Suschevici Georgeta a fost aprobată în funcție de administrator al Societatii cu Raspundere Limitata “Ihtio – Agro”, care urmeaza a fi fondată.
10. S-a imputernicit comisia de cenzori a societatii sa autentifice semnaturile presedintelui si secretarului pe procesul verbal al adunarii generale a actionarilor
S-a imputernicit d-na Besleaga Raisa, directorul societatii cu dreptul de a semna toate documentele necesare pentru inregistrarea procedurii reorganizarii societatii la organele de stat.

Relatii la tel. 0250 2 29 60

“REGISTRUL-F” SA

(nr. înregistrării de stat 1003600103332 din 1995)

aduce la cunoștință schimbarea denumirii în “REGISTRU-GARANT”SA. Relații la adresa juridică: mun. Chișinău, str. Mitropolit Varlaam 65 of. 333.

Administrația S.A. „Fabrica de fermentare a tutunului din Șoldănești”

informează acționarii, că adunarea generală anuală a acționarilor anunțată pentru 28 iunie 2013 nu a avut loc din lipsa acționarului majoritar cu 91,219% din acțiuni.

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpres: 67770

Posta Moldovei: PM21700

EDITOR: CAPITAL MARKET Î.S.

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003

FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ

A PIEȚEI FINANCIARE

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: Iurie FILIP,

Elena VASILACHE, Eugeniu VIȚU,

Zoia TULBURE, Nadejda FILIP.

REDACTOR-SEF:

Ghenadie TUDOREANU

Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR-SEF ADJUNCT:

Tatiana SOLONARI

Tel.: /373 22/ 229-335

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor

anuale: capital@market.md, ziarulcm@gmail.com

TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115

(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

CONT BANCAR: 225139437,

cif 1003600114204,

BC “Eximbank - Gruppo Veneto Banca”, SA.,

fil.11, Chișinău, BIC EXMMMD22436

În ziar au fost utilizate știrile agenției

«Moldpres» și «InfoMarket»

Articolele marcate cu semnul ■ reprezintă publicitate.

Orice articol publicat în “Capital Market” reflectă punctul

de vedere al semnatarului, care nu neapărat coincide

cu cel al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se

permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia PRAG 3

0 Lege cu privire la asigurarea construcțiilor, în proces de elaborare

Calamitățile naturale sunt fenomene tot mai frecvente în ultima perioadă, iar consecințele – tot mai grave. Se pare că guvernele nu mai fac față necesității de a soluționa probleme precum alunecările de teren, inundațiile, cutremurele de pământ. Această problemă își găsește totuși soluționare prin asigurarea obligatorie a imobilelor în țările din Europa Centrală și de Est prin legi și sisteme deja funcționale. R. Moldova este abia la etapa de elaboare a unor modele în vederea asigurării obligatorii a construcțiilor de către proprietarii acestora.

R. MOLDOVA VA AVEA O LEGE CU PRIVIRE LA ASIGURAREA CONSTRUCȚIILOR

R. Moldova va avea o Lege cu privire la asigurarea construcțiilor. “Aceasta este necesară, deoarece la ora actuală piața asigurărilor în acest domeniu practic lipsește – cota asigurărilor de bunuri imobiliare constituie mai puțin de un procent din volumul total de asigurări de bunuri în republică”, se arată într-un document al Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcții (MDRC) care a elaborat conceptul sistemului de asigurare în construcții.

În Nota de fundamentare a Concepției sistemului de asigurare a construcțiilor se menționează că instituirea unui sistem de asigurare a construcțiilor pe teritoriul Republicii Moldova este impusă în mare parte de condițiile specifice de amplasament al construcțiilor, care frecvent sunt supuse riscului de calamități naturale, risc provocat de cutremure de pământ, alunecări de teren, inundații, subinundații, tasări, surpări, uragane și furtuni, trăsnet, chiciură și grindină, zăpezi mari.

Solicitat de ziarul Capital Market, Teodor Ungureanu, vicepreședintele Societății de Asigurare „Acord Grup” S.A., autorul Studiului de fezabilitate pentru implementarea asigurărilor obligatorii de locuințe și terenuri agricole în RM, a ținut să menționeze: “O estimare a valorilor pierderilor economice rezultate din manifestarea calamităților naturale pe teritoriul țării noastre pentru perioada ultimilor treizeci de ani, demonstrează evident povara fiscală suportată de către cetățenii țării pentru înlăturarea consecințelor acestor dezastre: pierderile medii anuale constituie circa 60 milioane dolari SUA. Situația devine mult mai îngrijorătoare în cazul raportării acestor pierderi la perioada manifestării dezastrului – valoarea cotei pierderilor în produsul intern brut ar atinge valori de până la circa 20%”.

Potrivit lui Teodor Ungureanu, în țara noastră există aproximativ un milion de locuințe și, pe moment, facultativ sunt asigurate aproximativ două procente dintre acestea. “Merită de menționat că imediat după producerea unor catastrofe naturale, oamenii solicită într-o măsură mai mare produsele de asigurare a locuințelor. Acceptarea de către

companiile de asigurare ale acestor cereri ar crea fenomenul de antiselecție, care conduce la incapacitate de plată. Despre acest fapt atestă statistica consecințelor dezastrelor naturale din anii precedenți, din care rezultă că nici o companie de asigurare din țară nu a participat cu despăgubiri și compensații financiare în cazul daunelor produse de aceste calamități. Deci povara lichidării consecințelor catastrofelor, inundațiilor provenite din revărsarea apelor de suprafață a rămas în majoritatea cazurilor pe seama sinistratilor înșiși, parțial fiind preluată de sectorul public, care a utilizat fondurile excepționale (gestionate de către Guvern), precum și fondurile de rezervă (gestionate de către administrațiile locale)”, opinează Ungureanu.

Potrivit expertului, de aici rezidă necesitatea de a crea instrumentele necesare pentru ca Guvernul să poată depăși greutățile cu care se confruntă în îndepărtarea efectelor unor catastrofe naturale. În acest sens, se pare că autoritățile sunt pe calea cea dreaptă deoarece urmează să fie elaborat un proiect de lege cu privire la asigurarea construcțiilor.

UN PROIECT DE LEGE OPORTUN

Teodor Ungureanu a ținut să menționeze că inițial, în proiectul de Lege cu privire la locuințe se conținea un singur alineat cu privire la asigurarea obligatorie de locuințe. Acesta, însă, a fost exclus din proiectul de lege la ultima examinare a acestuia. Chiar dacă ar fi rămas, acesta nu ar fi fost suficient pentru implementarea acestui tip de asigurări, deoarece trebuia elaborat cel puțin un regulament.

“Pe moment se discută despre elaborarea unui proiect de lege cu privire la asigurarea locuințelor. Oportunitatea unui astfel de proiect de lege rezidă în faptul că pentru țara noastră este foarte acută problema calamităților naturale, în special dacă facem referință la frecvența și intensitatea crescândă a acestor fenomene ale naturii, fapt atestat prin creșterea daunelor suportate de populație în întreaga lume”, a declarat Ungureanu.

Iurie Povar, președintele Uniunii Arhitecților din Republica Moldova, Director general “Urbanproiect”, susține că asigurarea obligatorie a imobilelor și obiectelor aflate în construcție ar fi un lucru necesar care va avea efecte benefice asupra stării de lucruri per ansamblu în sectorul imobiliar.

“Circa 60 la sută din teritoriul R. Moldova sunt afectate de alunecări de teren, ceea ce ar trebui să-i pună în gardă atât pe proprietarii de locuințe, pe cei care intenționează să construiască, dar și statul care, în actualele condiții, este pus în situația de a soluționa consecințele dezastrelor naturale. Pe lângă alunecările de teren, mai sunt foarte multe calamități care pot pune în pericol securitatea imobilelor”, a declarat Iurie Povar.

ASIGURAREA OBLIGATORIE A CONSTRUCȚIILOR – INSTRUMENT APLICAT PE LARG

Teodor Ungureanu a declarat că impunerea de către Stat a asigurărilor obligatorii este un instrument cunoscut și aplicat pe larg de toate țările care au avut sau au o economie în creștere.

“O analiză comparativă a numărului de produse obligatorii de asigurare aplicate în statele din regiunile adiacente și țara noastră, denotă un decalaj enorm de 7 – 12 și mai multe ori, decalaj care, sigur, este în defavoarea noastră. În Franța, de exemplu, se atestă mai mult de 100 produse de asigurări obligatorii. Experți din domeniu consideră la unison, că implementarea asigurărilor obligatorii este singura cale de dezvoltare a piețelor naționale de asigurări. Problema este că autoritățile noastre nu văd piața asigurărilor ca un motor de dezvoltare a economiei țării”, crede Ungureanu.

Potrivit lui, această afirmație devine cu atât mai concludentă în condiții de manifestare a fenomenelor climatice extreme și a dezastrelor naturale, când sectorul public este unicul furnizor de compensații financiare, de altfel foarte reduse, victimelor acestor procese naturale. “Spre regretul nostru, aceste acțiuni generează efecte secundare negative demotivând cetățenii de a participa în viitor pe piața asigurărilor, așteptând mai degrabă milă de la autoritățile statului”, consideră Ungureanu.

MDRC explică în documentul menționat mai sus că măsurile propuse în prezentul compartiment elaborat în cadrul modificării Legii cu privire la asigurări au ca scop principal constituirea pe teritoriul Republicii Moldova a unui mecanism de stimulare a dezvoltării asigurărilor în domeniul construcțiilor. “Iar realizarea acestor măsuri este posibilă numai prin adoptarea unui act legislativ, care să impună obligativitatea asigurării tuturor construc-

țiilor, precum și să reglementeze, în caz de necesitate, subvenționarea asigurărilor în domeniul construcțiilor din alocațiile bugetare”, se mai arată în document.

CONDIȚIILE DE ASIGURARE A CONSTRUCȚIILOR, LA NIVEL DE CONCEPT

“Proiectul de lege urmează să conțină prevederi referitoare la stabilirea clauzelor principale privind condițiile specifice de asigurare a construcțiilor pe teritoriul Republicii Moldova, modul de subvenționare a asigurărilor, încheierea și încetarea contractelor de asigurare, condițiile de reasigurare”, se arată în document.

Potrivit autorilor acestui document, o condiție necesară pentru stabilitatea financiară a asigurătorilor este reasigurarea obligatorie. Sistemul de asigurare a construcțiilor va cuprinde toate construcțiile, precum și bunurile imobile cu statut de monument și zonele de protecție ale acestora.

Conform concepției, introducerea asigurării obligatorii în Republica Moldova se va efectua în două etape:

- a locuinței, indiferent de forma proprietății, în caz de dezastre naturale;
- construcții cu statut de monument;
- construcții noi și existente unde se realizează lucrări de reabilitare, reconstrucție, inclusiv alte lucrări care necesită autorizare în construcție;
- lucrări de construcție-montare, efectuate prin intermediul procedurilor de achiziții publice din bugetul local și de stat (asigurare pentru valoarea totală a contractului obiectului destinat construcției, inclusiv TVA);
- asigurarea răspunderii profesionale și civile a brokerilor în construcții;
- asigurarea atât a persoanelor fizice implicate în construcție, cât și a investitorului participant la proiect.

La etapa a doua se planifică extinderea asigurării obligatorii:

- asupra tuturor locuințelor, indiferent de forma de proprietate, asigurarea împotriva tuturor riscurilor;
- toate construcțiile publice cu capacitatea mai mare de 50 persoane;
- asigurarea lucrărilor de construcții,
- produs de tip TOATE RISCURILE

În Concepția sistemului de asigurare a construcțiilor se menționează că primele de asigurare a construcțiilor se vor stabili în raport cu rezultatele evaluării posibilelor pierderi în cazul acțiunilor defavorabile ale proceselor geologice periculoase care pot afecta construcțiile amplasate pe terenurile supuse acestor procese.

“Evaluarea posibilelor pierderi se va efectua prin examinarea și stabilirea mai multor factori care țin de starea construcției și a zonei în care se află aceasta. Un factor important pentru dezvoltarea asigurărilor în construcții este stabilitatea financiară și solvabilitatea organizațiilor de asigurare care vor efectua aceste asigurări. Activitățile de asigurare a construcțiilor se vor efectua de societăți de asigurare de stat, comer-

ciale, internaționale și private, care activează în prezent pe teritoriul Republicii Moldova și care dispun de licență pe acest tip de asigurare, denumite în continuare “Asigurători”, se arată în Concepția sistemului de asigurare a construcțiilor.

Tot aici se menționează că toți Asigurătorii care vor activa în domeniul asigurării construcțiilor pe teritoriul republicii trebuie să dețină licențe eliberate în modul stabilit și obligatoriu să fie reasigurați, precum și să aibă un termen de activitate în domeniul asigurărilor pe teritoriul Republicii Moldova nu mai puțin de 5 ani cu o rețea suficientă de reprezentanțe, filiale în domeniul asigurărilor.

Nu fac obiectul asigurării obligatorii construcțiile degradate, cele cu procentul de uzură mai mare de 50, construcțiile parțial ruinate sau total ruinate, în cazul în care construcțiile sunt construite cu abateri esențiale de la normele de construcții și prezintă risc sporit în exploatare, precum și construcțiile care aparțin cetățenilor al căror loc de reședință este necunoscut. În cazul caselor mai vechi de 50 de ani sau al celor construite din materiale foarte proaste, valoarea primei de asigurare va prevedea o creștere ca procent.

Potrivit documentului, suma totală a primelor de asigurare a construcțiilor se va calcula de Asigurători și se va prezenta organelor administrației publice locale pentru a fi încasată. În unele cazuri, cu acordul organelor administrației publice locale activitatea privind încasarea plății pentru asigurarea obligatorie a construcțiilor poate fi încredințată persoanelor fizice sau juridice cu activitate în domeniul asigurărilor.

Asigurătorii care vor activa în domeniul asigurării construcțiilor sunt obligați să creeze un fond de catastrofă, prin decontarea sumei în mărime de 15% din suma bruto a plăților încasate ca rezultat al asigurărilor.

“Supravegherea activităților tuturor Asigurătorilor care vor activa pe teritoriul republicii în domeniul asigurării construcțiilor se va efectua la nivel de stat de către Comisia Națională a Pieței Financiare și Inspectoratul Fiscal”, se mai arată în document.

ASIGURAREA OBLIGATORIE A IMOBILELOR VA COSTA 0,35% DIN SUMA ASIGURATĂ

Prima de asigurare a construcțiilor se va stabili în mărime de 0,35% din suma asigurată în localitățile rurale și 0,30% din suma asigurată în localitățile urbane, se arată în conceptul sistemului de asigurare în construcții elaborat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcții.

“Suma asigurată a construcțiilor în funcție de forma de asigurare se stabilește după cum urmează:

- a) în mărime de 100% din costul construcțiilor;

b) în mărime de 100% din valoarea totală a contractului aferent lucrărilor de construcții, montaj, plus valoarea mașinilor, utilajelor, precum și a altor bunuri și cheltuieli ce sunt necesare la execuția lucrărilor, în cazul asigurării lucrărilor de construcții montaj”, se mai arată în document.

PĂREREA EXPERTULUI

Întrebat cum ar vedea un eventual model de implementare a asigurărilor obligatorii a construcțiilor, Teodor Ungureanu a menționat că în lipsa unui program de asigurare sau a unui fond, nici o țară din lume nu este aptă de a acoperi astfel de pierderi de mare anvergură cu propriile resurse.

Astfel, un eventual model de Program Național de Protecție Împotriva Dezastrelor Naturale poate fi descris succint prin componente după cum urmează:

Managementul programului se va stabili în funcție de gradul de participare în program al sectorului public și sectorului privat. Ținând cont că astfel de programe sunt constituite la nivel de țară, managementul acestuia trebuie pus în sarcina Guvernului, care va implica entitățile respective din structura sa.

Guvernarea programului pentru a-i conferi obiectivitate, transparență și dinamicitate are opțiunile de a se constitui din structuri și autorități publice, private și mixte.

Finanțarea programului este nucleul și cheia acoperirii riscurilor de catastrofe și la determinarea valorii acestor finanțări trebuie să se țină cont de gradul de expunere a țărilor dezastrelor naturale. Pentru aceasta trebuie să fie demarate studii pentru stabilirea daunelor probabile pentru perioade de repetare a producerii dezastrelor. Practica internațională recomandă ca valorile acestui fond să se calculeze reieșind din probabilitatea producerii unui dezastru de amploare o dată în 150 ani.

Structura promotoare executivă a programului se va constitui din macro-entitate de țară care ar putea fi un pool de asigurare (de exemplu, cazul Turciei, României).

Acoperirea de asigurare obligatorie va cuprinde obiectivele cele mai importante care trebuie să fie protejate și se va referi la toate tipurile de locuințe – publice, rezidențiale, comerciale, individuale, sociale, culturale, educative etc.

Tarifele este necesar să fie uniforme, valorile acestora să fie bazate pe gradul de expunere riscului și să conțină posibilitatea stimulentele de atenuare și prevenire a pierderilor. Astfel, prețurile de acoperire pot fi ca o sumă forfetară sau prin aplicarea unui procent (de exemplu, nu mai mult decât 0,1- 0,2%) asupra valorii locuințelor. La rândul lor, aceste prime pot fi modulate în conformitate cu gradul de risc (în funcție de zone) sau poate exista o primă unică pentru tot teritoriul.

Riscurile acoperite: pentru condițiile țării noastre ar fi oportună și rațională o acoperire închisă de riscuri de cutremur, inundații și alunecări de teren.

Daune acoperite pentru Republica Moldova – cea mai rațională ar fi doar o acoperire a pagubelor materiale directe (fără daune produse vieții și daune din întreruperea activității).

Distribuția acoperirii de asigurare, ca și plățile de dezdăunare, de altfel, se va face prin intermediul companiilor de asigurare, agenților acestora, brokerilor și structurilor acestora în baza unor criterii clar definite și transparente, evitând orice discriminare și piedici. Este important să existe și posibilități alternative, pentru a crea anturajul favorabil creșterii penetrării acestui

program atât geografic, cât și temporal.

Retenția răspunderii companiilor de asigurare trebuie să fie în strictă concordanță cu normele și regulamentele de calcul și stabilire a valorilor marjei de solvabilitate, neadmițând în nici un caz depășirea acestora.

Reasigurarea se va contracta utilizând sursele financiare ale companiilor de asigurare, membre ale pool-ului de asigurare sau sub-sidierea integrală de către Guvern a primelor de reasigurare, sau prin intermediul parteneriatelor public-privat conform unor acorduri pentru o perioadă suficientă de timp, pentru a nu compromite eficiența programului.

Autorității de asigurare și reglementare – Comisia Națională a Pieței Financiare îi revine responsabilitatea pentru definirea exactă a termenelor și condițiilor de acoperire de asigurări. La stabilirea condițiilor de asigurare, tariful de prime și comisioanelor trebuie să se urmărească realizarea următoarelor obiective: menținerea viabilității financiare a entității; creșterea graduală în timp a dimensiunii fondului pentru a reduce dependența de reasigurare; încurajarea gestionării riscurilor și diminuării efectelor seismelor, inundațiilor și alunecărilor de teren prin adoptarea de standarde interne mai ridicate de construcție pentru locuințe; încurajarea în asigurarea de locuințe prin prețuri atractive și sensibilizarea publicului la beneficiile asigurărilor de catastrofă.

Tarifele de prime și comisioanele ar trebui să fie menținute în parametri stabiliți de lege și care fac obiectul orientărilor de subscriere de către entitatea de asigurare și aprobărilor necesare de reglementare.

Autoritatea de reglementare este cea care trebuie să stabilească liniile directoare pentru selectarea și calificarea societăților de asigurare. Această responsabilitate nu trebuie să elimine posibilitatea rezilierii contractului cu asiguratorii autorizați, imediat ce se stabilește că aceștia nu reușesc să-și îndeplinească obligațiile care le revin în cadrul programului.

Autoritatea de asigurare trebuie să fie responsabilă de păstrarea transparenței și responsabilității entității față de asigurați prin efectuarea sistematică a auditului, a înregistrărilor și procedurilor, precum și verificarea declarațiilor și exactității rapoartelor financiare anuale.

Notă Capital Market: În decursul ultimilor 9 ani, în R. Moldova au fost construite 38,4 mii apartamente cu o suprafață totală de 894,5 mii metri pătrați. Localităților urbane le revin 30859,2 mii m² sau 38,6% din volumul total al fondului locativ, localităților rurale – respectiv 49001,1 mii m² și 61,4%. La 1 ianuarie 2012 fondul locativ al Republicii Moldova a cuprins 1315,3 mii apartamente, din care în localități urbane – 768,2 mii unități, în localități rurale – 547,1 mii unități.

Potrivit unor date ale Ministerului Mediului și Resurselor Naturale, circa 10% din digurile și construcțiile hidrotehnice existente în republică sunt în stare avariata, prezentând un pericol enorm pentru localitățile din jur. Sub pericol de inundare se află circa 168 de localități cu suprafața totală de 1300 km² și circa 160 mii de locuitori. În total, în zonele potențial inundabile sunt amplasate 659 localități, dintre care 625 rurale, 31 orașe și 3 municipii. În zonele periodice inundate ale acestor localități sunt amplasate circa 27 mii case de locuit și 1651 construcții de producție.

Tatiana SOLONARI

Odată cu deschiderea pieței UE va crește interesul pentru întreprinderile avicole moldovenești

Republica Moldova urmează să parafeze Acordul de Liber Schimb cu UE, ceea ce presupune liberalizarea pieței UE pentru produsele moldovenești, dar și viceversa. Însă, din acord lipsește liberalizarea pieței comunitare pentru producția de ouă a întreprinderilor avicole moldovenești. Deocamdată UE este interesată doar de ouăle procesate industrializat, pudră și ouă praf.

Producția de ouă din Republica Moldova este cea mai prosperă ramură a agriculturii, iar întreprinderile avicole din Republica Moldova își livrează majoritatea producției în România, deoarece livrările pe piețele din CSI cresc în mare parte costul produsului, iar piața din UE este limitată.

“Până în 2006 Republica Moldova exporta câte 150 mil. de ouă în România și cred că marea majoritate după semnarea Acordului de Liber Schimb tot în România va fi livrată. Capacitatea și calitatea întreprinderilor avicole moldovenești sunt la un nivel destul de înalt, important este să fie deschisă piața”, a declarat Ion Bâzgu, directorul Avicola Moldova.

Bâzgu a explicat că piața din UE este mult mai competitivă față de cea din Republica Moldova, iar prețurile sunt de câteva ori mai mari. “Orice producător de ouă din Republica Moldova, dacă va avea o piață garantată, cu siguranță va exporta producția de ouă”, consideră Bâzgu.

În ceea ce privește exportul producției de ouă în alte state, directorul Avicola Moldova, a precizat că deși există cerere din partea altor state, nu este rentabil să exportăm, deoarece se ridică prețul de livrare la care se mai adaugă felurite taxe și impozite pe care trebuie să le plătească întreprinderea avicolă exportatoare.

În urma liberalizării pieței din UE, producătorii moldoveni își vor moderniza întreprinderile avicole pentru că vor fi interesați să-și crească livrările producției de ouă în condițiile în care prețurile vor fi mai mari și, respectiv, le va crește profitul.

În urma vizitei comisariatului european pentru Agricultură, Dacian Cioșoș în Republica Moldova, acesta a declarat că după ce Republica Moldova va parafa Acordul de Liber Schimb cu UE, piața comunitară va fi deschisă pentru ouăle procesate industrializat, sub formă de ouă pudră, ouă praf, care se exportă sau există potențial de export din Republica Moldova spre Uniunea Europeană. “Am decis ca la următoarea ședință a Comitetului privind Siguranța Alimentară a Consiliului Europei să listăm Republica Moldova printre țările cu acces pe piața europeană pentru acest produs. Deci, este un prim semn că un prim pas s-a făcut și că atunci când se fac eforturi, există și deschidere din partea Uniunii Europene”, a afirmat Cioșoș la întâlnirea cu premierul Iurie Leancă de acum două săptămâni.

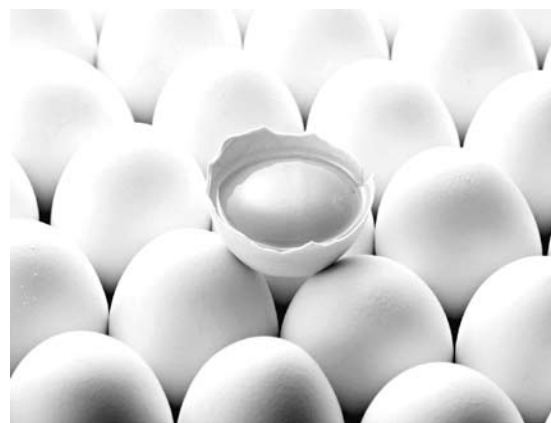
Potrivit informațiilor preliminare, Acordul de Liber Schimb al Republicii Moldova cu UE nu presupune că Republica Moldova va trebui să deschidă total piața pentru produse agricole, pentru produsele care vin din Uniunea Europeană. Autoritățile Republicii Moldova au negociat anumite perioade de tranziție pentru protejarea unor sectoare sensibile, cum ar fi sectorul producției de carne de pasăre sau de porc sau producția de ouă, sau produse lactate, anumite legume și fructe.

Ion Răilean, director Avicola Invest spune că este foarte greu de spus dacă va exporta producția de ouă în UE în condițiile în care acolo există o cerere mare. “De exemplu, ei vor două camioane în două zile, dar întreprinderea mea poate exporta respectiva cantitate în patru zile”, a explicat Răilean.

El a spus că intenționează să crească producția de ouă la întreprindere prin volumul de investiții pe care urmează să le facă.

“În ceea ce privește producția de praf de ouă, nu cred că vom exporta, deoarece e nevoie de investiții în utilaj, tehnică, ce în Republica Moldova nu există. În prezent este un singur utilaj de producere a prafului de ouă și acesta se află la Râșcani”, a spus Răilean.

Cantitatea producerii de ouă de pasăre în Republica Moldova chiar dacă e în continuă creștere, producătorii spun că le vine din ce în ce mai greu să activeze

pe piața autohtonă. Vasile Țapu, directorul întreprinderii Avicola Bănești din orașul Telenești spune că hrana pentru păsări e foarte scumpă și a fost nevoit să își suspende activitatea încă de la sfârșitul anului trecut. Porumbul poate fi achiziționat între 3,90 lei și 4 lei pe kg, preț destul de ridicat. „Pe moment nu producem nimic, întreprinderea staționează pentru că nu avem unde să comercializăm producția, în plus, se importă masiv ouă din Ucraina, care se vând la un preț mai mic față de cel al producătorilor autohtoni”, explică Vasile Țapu.

Directorul spune că afacerea ar fi profitabilă, dacă ar fi create condițiile necesare de activitate.

Acesta e de părere că statul ar trebui să susțină ramura deoarece este unica din sectorul zootehnic care mai există și care poate genera profit. „Statul ar trebui să interzică importul de ouă de pasăre, deoarece în Republica Moldova sunt destule întreprinderi care ar putea îndestula piața”, opinează Vasile Țapu.

În ce privește consumatorul, Țapu menționează că este veriga care determină prețul și valoarea, cantitatea și calitatea unui produs. De aceea, atunci când vrea să cumpere un produs, ar trebui să aleagă produsele de proveniență locală și nicidecum să stimuleze importatorul. Cultura cumpărătorului trebuie să prevadă susținerea producătorului local. Cu regret, 70% dintre consumatori dau prioritate prețului și nu calității produsului.

Ghenadie Muntean, proprietarul întreprinderii avicole Tehrubsor din satul Rublenița, raionul Soroca spune că pe moment nu e rentabil să activezi pe piața ouălor și cărnii de pasăre, deoarece există un volum mare de produse de import, care împiedică activitatea producătorilor autohtoni. „Dacă ar fi să ne orientăm către export, e nevoie de cerințe și standarde. Totuși, cred că am fi competitivi, deoarece produsul din Republica Moldova este mai de calitate față de cel de peste hotare care are diferiți conservanți, dar deocamdată acolo sunt alte reguli de joc. Producătorii europeni caută la rândul lor piețe de desfacere”, afirmă Ghenadie Muntean.

În prezent producătorii autohtoni de ouă de pasăre nu își pot livra marfa în UE pentru că Republica Moldova nici măcar nu e inclusă în lista țărilor terțe care își pot exporta producția, chiar dacă UE a acordat un șir de preferințe comerciale Republicii Moldova. Statul ar trebui să se implice în ajutorarea producătorilor, să iasă pe piețele externe, deoarece cea internă nu are capacitate de a asimila producția autohtonă și, din acest motiv, aceștia își reduc producerea.

Totodată, prețurile la ouăle de pasăre pe piața externă sunt de câteva ori mai mari față de cele din Republica Moldova. Ramura avicolă e necesară și aici sunt perspective foarte mari, mai ales pentru producătorii care deja și-au câștigat încrederea pe piață.

DOSAR

Potrivit datelor Biroului Național de Statistică, producția de ouă în gospodăriile de toate categoriile a crescut cu 8,3%, în întreprinderile agricole – cu 17,8%, în gospodăriile populației – cu 1,4%, în semestrul unu din 2013 față de aceeași perioadă a anului precedent.

Din ramura avicolă se obțin anual circa 45 mii tone de carne și 700 mil. de ouă. Ramura reprezintă un complex industrial intensiv ce include peste 40 de întreprinderi industriale, cu o capacitate curentă de 1200 mii de găini și 8 milioane de pui broiler, din care 6 întreprinderi au 150 mii de capete de forme parentale. Efectivul total de păsări în țară constituie 23 mil. capete.

Florin LEVĂNȚICĂ

HOTĂRÎRE

cu privire la rezultatele controlului tematic privind nominalizarea corespondenților de daune de către Asociația Profesională “Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” și regularizarea dosarelor de daune instrumentate de unii asigurători în baza certificatelor internaționale de asigurare “Carte Verde” emise de Birourile naționale de motoare din străinătate

Nr. 46/1 din 27.09.2013

Monitorul Oficial nr. 228-232/1510 din 18.10.2013

În temeiul Ordonanței Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) nr. 21/9-O din 02.05.2013 și a ordinelor vicepreședintelui CNPF nr. 66 din 02.05.2013 și nr. 70 din 17.05.2013, a fost efectuat controlul tematic privind nominalizarea corespondenților de daune de către Asociația Profesională “Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” (în continuare – BNAA) și regularizarea dosarelor de daune instrumentate de unii asigurători în baza certificatelor internaționale de asigurare “Carte Verde”, emise de Birourile naționale de motoare din străinătate pentru perioada de activitate 01.01.2009 – 31.03.2013, în cadrul căruia s-au constatat următoarele.

Contrar prevederilor art. 3 pct. 2 și pct. 6 din Regulamentul General al Consiliului Birourilor Sistemului Internațional de Asigurare “Carte Verde”, în vigoare din 01.07.2008 (în continuare – Regulament General), în cazul a 4 dosare de daune (nr. BG/1151/11, nr. BG/738/10, nr. RO/1488/12, nr. E/868/10) în sumă totală de 482,1 mii lei, BNAA a încredințat gestionarea reclamațiilor unui agent de regularizare (CA “MOLDOVA-ASTROVAZ” S.A.) care era interesat din punct de vedere financiar în virtutea unei obligații contractuale existente între asigurătorul de răspundere civilă auto și persoana păgubită implicată în accident.

De asemenea, nerespectând prevederile art. 4 pct. 4 și pct. 5 din Regulamentul General, dosarul de daune nr. BG/830/10 a fost regularizat de către BNAA în baza cererii de despăgubire din 17.08.2010, fără a fi transmis spre regularizare companiei de asigurări (“MOLDASIG” S.A.) nominalizate în calitate de corespondent al asigurătorului străin din 21.12.2006. Mai mult, BNAA nu a confirmat că asigurătorul corespondent a fost avizat cu privire la dauna dată sau că acesta a refuzat gestionarea cererii de despăgubire.

În cazul a 26 dosare de daune informațiile cu privire la producerea cazurilor asigurate au survenit prin fax în adresa BNAA de la CA “MOLDOVA ASTROVAZ” S.A., care, ulterior, a fost nominalizată în calitate de agent de regularizare. Informațiile primite prin fax despre posibilele accidente rutiere înregistrate conțineau doar date generale, fără anexarea a careva documente justificative. În baza acestor informații neconfirmate, în lipsa pretențiilor de despăgubire din partea păgubitelui și fără atestarea existenței unui certificat de asigurare “Carte Verde” valabil, BNAA a nominalizat CA “MOLDOVA ASTROVAZ” S.A. în calitate de agent de regularizare, ceea ce contravine art. 3 pct. 2 din Regulamentul General.

În 14 cazuri BNAA nu a inclus în dosarele de daune copiiile de pe documentele contabile care confirmă plata despăgubirii, confirmarea scrisă a persoanei păgubite sau a reprezentantului ei că a fost despăgubită și că nu are pretenții, angajamentul scris prin care persoana păgubită se obligă să restituie despăgubirea în cazul anulării actelor perfectate de lucrătorii organelor abilitate, astfel nefiind respectate cerințele stabilite la art. 21 alin. (3) lit. k), lit. l) și lit. m) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006 “Cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule” (în continuare – Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006).

Nerespectând prevederile art. 3 pct. 5 din Regulamentul General, art. 24 alin. (2) și art. 40 alin. (7) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006, pct. 1 și pct. 3 (în vigoare – până la 30.11.2012) din Regulamentul cu privire la modul de determinare a uzurii în cazul pagubelor produse la autovehicule, aprobat prin Hotărârea CNPF nr. 13/1 din 03.04.2008, BNAA, în cazul a 9 dosare de daune, la evaluarea întinderii reale a pagubei nu a aplicat coeficienții de uzură aferenți stării de întreținere a autovehiculului avariata, fapt care a condiționat majorarea cuantumului despăgubirii de asigurare achitate cu 147,6 mii lei.

În cazul dosarelor de daune nr. F/1017/11 și nr. RO/1073/11, BNAA a examinat bunurile avariate și a întocmit actul de examinare a acestora cu încălcarea termenului legal cu 31 de zile și, respectiv, 24 de zile, fapt ce contravine prevederilor art. 19 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006.

De asemenea, actele de examinare a mijloacelor de transport constatate ca deteriorate în cadrul dosarului de daune nr. D/657/09 au fost întocmite de unitatea de specialitate la data de 04.11.2009 în lipsa reprezentantului BNAA, fiind încălcate prevederile art. 20 alin. (6) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006.

În cadrul regularizării dosarului de daune D/657/09, BNAA a achitat despăgubire de asigurare pentru semire-

morcă, cu toate că, în conformitate cu materialele dosarului contravențional, aceasta nu figurează ca deteriorată în accidentul rutier vizat.

Contrar prevederilor art. 14 alin. (4) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006, BNAA, în cadrul regularizării dosarului de daune nr. D/657/09, nu a stabilit despăgubirile pentru fiecare persoană păgubită, proporțional raportului dintre limita maximă și totalul prejudiciilor, achitând pentru o semiremorcă suma de 218,5 mii lei (de facto urmînd să achite 122,2 mii lei) și pentru un autovehicul suma de 281,5 mii lei (de facto urmînd să achite 373,8 mii lei).

În cadrul regularizării dosarului de daune nr. UA/1325/12, actul de examinare a autovehiculului deteriorat n-a fost semnat de persoana păgubită, nici de persoana împuternicită a acesteia, ci doar de reprezentantul BNAA, iar în cadrul regularizării dosarului de daune nr. RO/1518/13 actul de examinare a mijlocului de transport auto păgubit a fost întocmit de către unitatea de specialitate în prezența reprezentantului BNAA, care nu a contrasemnat procesul-verbal respectiv, și a reprezentantului păgubitelui, care nu deținea împuterniciri de reprezentare, ceea ce contravine prevederilor art. 21 alin. (4) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006.

Conform dosarului de daune gestionat de BNAA sub nr. RO/1518/13, persoana păgubită a beneficiat de despăgubirea de asigurare în sumă de 460,6 mii lei, totodată, conform explicațiilor parvenite de la beneficiarul compensației, costul reparației potrivit facturilor fiscale a constituit 283,9 mii lei. Astfel, suma despăgubirii de asigurare achitate a fost majorată cu 176,7 mii lei față de costul efectiv al reparației, nerespectîndu-se prevederile art. 23 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006.

Contrar art. 21 alin. (3) lit. d) și lit. g) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006, în dosarul de daune nr. RO/986/11 lipsesc procesul-verbal de constatare a pagubelor și documentele care confirmă efectuarea reparațiilor, înlocuirea pieselor avariate și costul acestora, întocmite de către unitatea de specialitate acceptată de părți.

În cadrul instrumentării dosarelor de daune nr. D/560/09 și nr. RO/792/10, BNAA nu a examinat bunurile avariate și nu a întocmit procesele-verbale de constatare a pagubelor, fiind încălcate prevederile art. 19 alin. (1) lit. c) și art. 21 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006.

Totodată, în cadrul gestionării dosarului de daune nr. D/560/09, BNAA nu a putut demonstra achitarea despăgubirii de asigurare către persoana păgubită. Astfel, contrar prevederilor art. 5 pct. 1 subpct. 1.1 și art. 5 pct. 4 din Regulamentul General, conform cărora se vor trimite la cerere, dar fără a întârzia rambursarea, documente justificative, inclusiv dovada obiectivă că despăgubirea datorată părții vătămate a fost plătită, BNAA a pretins de la asigurătorul emitent al certificatului de asigurare internațională “Carte Verde” suma de 29,5 mii lei. Ulterior, pe dosarul de daune sus-menționat, despăgubirea de asigurare achitată a fost recuperată de la biroul de motoare din străinătate.

În cadrul regularizării a 4 dosare de daune (nr. F/1373/12, nr. BG/1060/11, nr. LT/974/11 și nr. UA/1325/12), contrar prevederilor art. 23 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006, BNAA a achitat despăgubirea de asigurare în mărime de 365,7 mii lei, deși valoarea reală a pagubei conform rapoartelor de expertiză întocmite de către 2 unități de specialitate a fost evaluată la suma de 279,1 mii lei, ceea ce constituie cu 86,6 mii lei mai mult.

În cadrul regularizării dosarului de daune nr. D/1006/11, contrar faptului că unitatea de specialitate a stabilit că reparația autovehiculelor nu este rațională, iar BNAA urma să achite 75 la sută din valoarea de piață a acestora la momentul accidentului, BNAA, nerespectînd prevederile art. 2 și art. 23 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006, a achitat suma de 72,3 mii lei (ceea ce constituie 81 la sută din valoarea de piață a automobilului) și, respectiv, suma de 100,0 mii lei (ceea ce constituie 81 la sută din valoarea de piață a automobilului), majorînd astfel suma despăgubirii de asigurare cu 6 la sută sau cu 5,5 mii lei și 7,0 mii lei. Analogic, în cadrul regularizării dosarului de daune nr. F/1018/11, BNAA a achitat suma reconstrucției autovehiculului, deși urma să achite diferența dintre valoarea autovehiculului de la data producerii accidentului și valoarea rămasă conform actului de reevaluare încheiat de către o unitate de specialitate, ceea ce constituia 19,4 mii lei, astfel suma despăgubirii de asigurare fiind majorată cu 3,1 mii lei.

În perioada supusă controlului, la soluționarea a 13 dosare de daune, BNAA nu și-a respectat obligațiile de achi-

tare a despăgubirilor de asigurare în suma totală de 1477,3 mii lei în cel mult 3 luni din data informării despre cazul asigurat, termenul fiind încălcat de la 8 zile pînă la 133 zile, ceea ce contravine prevederilor art. 19 alin. (1) lit. f) și alin. (2) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006 și art. 43 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006 “Cu privire la asigurări” (în continuare – Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006).

În baza dosarului de daune nr. RO/1501/13, contrar prevederilor art. 28 alin. (5) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006, BNAA a achitat despăgubirea de asigurare în sumă de 84,9 mii lei în lipsa împuternicirilor de reprezentare din partea păgubitelui.

Prin abatere de la prevederile art. 21 alin. (4), art. 22 alin. (1) și alin. (4) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006, în unele cazuri, procesele-verbale de constatare a pagubelor, întocmite de către BNAA, nu au fost semnate de asigurați, iar acordurile privind stabilirea despăgubirii de asigurare n-au fost anexate la dosarele instrumentate în numele asigurătorilor străini.

Nerespectînd prevederile art. 21 alin. (6) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006, BNAA a admis cazuri cînd nu a eliberat persoanelor păgubite un extras din dosarul de daune în termen de 5 zile după constatarea pagubelor.

În conformitate cu prevederile art. 6 din Regulamentul General, BNAA a chemat în garanție Biroul Asigurătorilor de Autovehicule din România la suma de 491,7 mii lei pe dosarul de daune nr. RO/537/09, regularizat de CA “MOLDOVA ASTROVAZ” S.A., anexînd drept document confirmativ un ordin de plată unde la capitolul bancă plătitoare este înscrisă o bancă, iar pe documentul contabil intru confirmarea tranzacției bancare este aplicată ștampila altei bănci. Astfel, în vederea recuperării despăgubirii de la biroul de motoare din străinătate, de către BNAA a fost utilizat un document de plată de proveniență suspectă.

În 5 dosare de daune, pentru care suma totală a despăgubirilor de asigurare plătite a constituit 1064,0 mii lei, s-a constatat că accidentele rutiere au derulat în circumstanțe suspecte.

În cadrul controlului BNAA nu a prezentat careva explicații cu privire la modalitatea și procedura de nominalizare a agenților de regularizare a dosarelor de daune instrumentate în baza certificatelor internaționale de asigurare “Carte Verde”, precum și cu privire la dosarele de daune constatate lipsă: nr. UA/511/09, nr. BG/730/10, nr. GB/670/09, nr. LT/878/10, nr. BG/993/11 și nr. GB/1051/11.

În baza constatărilor expuse, în temeiul prevederilor art. 1, art. 3, art. 8 lit. b) și lit. f), art. 9 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 192-XIV din 12.11.1998 “Privind Comisia Națională a Pieței Financiare”, art. 55 alin. (1) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006, art. 30 alin. (2) și alin. (4) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006, Comisia Națională a Pieței Financiare

HOTĂRĂȘTE:

1. Se constată nesatisfăcătoare activitatea Asociației Profesionale “Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” în partea ce ține de regularizarea și instrumentarea dosarelor de daune în baza certificatelor internaționale de asigurare “Carte Verde” emise de Birourile naționale de motoare din străinătate și se avertizează conducerea acesteia asupra executării atribuțiilor sale legale.

2. Se prescrie organelor de conducere ale Asociației Profesionale “Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” respectarea necondiționată a prevederilor actelor legislative și normative, examinarea rezultatelor controlului în cadrul Adunării generale a membrilor cu aprobarea unui plan de acțiuni în vederea redresării activității sale, precum și întreprinderea măsurilor privind înlăturarea încălcărilor reflectate în actul de control.

3. Se remite Centrului Național Anticorupție, Direcției investigare a fraudelor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și Procuraturii Generale materialele controlului Asociației Profesionale “Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” spre examinare conform competenței.

4. Despre executarea prezentei hotărâri Asociația Profesională “Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” va informa Comisia Națională a Pieței Financiare în termen de o lună.

5. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Direcției generale supraveghere asigurări.

6. Prezenta hotărâre intră în vigoare din data publicării.

PREȘEDINTELE COMISIEI NAȚIONALE
A PIEȚEI FINANCIARE

Artur GHERMAN

Chișinău, 27 septembrie 2013.

Nr. 46/1.

Tranzacții cu valori mobiliare ale emitenților din Republica Moldova, pe piața bursieră
(Perioada 15-18 octombrie 2013)

Data tranzacției, ora	codul ISIN	Denumirea emitentului	Preț (lei)	Numărul de acțiuni (unități)	Volumul total al tranzacțiilor (lei)	Tipul tranzacției	Emisia	Ponderea VM tranzacționate în total emisie (%)	Valoarea nominală, lei
15.10.13 14:31	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1000,00	10	10000,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,00	200,00
15.10.13 14:31	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1000,00	7050	7050000,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,68	200,00
15.10.13 14:31	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1000,00	11840	11840000,00	Vinzare Cumparare	1037634	1,14	200,00
15.10.13 14:31	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1000,00	8200	8200000,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,79	200,00
15.10.13 14:31	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1000,00	4466	4466000,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,43	200,00
16.10.13 14:31	MD14AMTR1009	SA "AUTOMOTOTRANS"	25,00	55	1375,00	Vinzare Cumparare	44850	0,12	15,00
16.10.13 14:31	MD14AMTR1009	SA "AUTOMOTOTRANS"	25,00	66	1650,00	Vinzare Cumparare	44850	0,15	15,00
16.10.13 14:31	MD14DALI1009	SA "DALIA"	20,00	207	4140,00	Vinzare Cumparare	129088	0,16	10,00
16.10.13 14:31	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	25,00	24	600,00	Vinzare Cumparare	5591020	0,00	20,00
16.10.13 14:31	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	27,00	1000	27000,00	Vinzare Cumparare	25000091	0,00	10,00
TOTAL				32918	31600765,00				

Statistica tranzacțiilor extrabursiere
pentru perioada 15.10.2013-18.10.2013
Tipul tranzacției: Vânzare-cumpărare

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzactiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. REGISTRU-CORECT, MUN. CHIȘINĂU	MD14GIST1008	1	4	172688	213277	200
Total			4	172688	213277	

Tipul tranzacției: Moștenire

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzactiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. DAAC Hermes grup, MUN. CHIȘINĂU	MD14MARS1000	1	3	8060	8060	0,01
2. MERCURIU K, CHIȘINĂU	MD14MERC1004	2	1	115	230	0,35
3. PIELART, CHIȘINĂU	MD14PIEL1001	40	1	31	1240	0
4. DRUMURI-CĂUȘENI, OR. CĂUȘENI	MD14RUMC1004	10	1	993	9930	0,05
5. JLC-INVEST, MUN. CHIȘINĂU	MD14JLIN1008	-	1	658	474	0
6. B.C. MOLDINDCONBANK	MD14MICB1008	100	3	46440	3595385	0,93
7. TIREX-PETROL Î.M., CHIȘINĂU	MD14TIRP1008	6	1	212	1317	0
Total			11	56509	3616636	

Tipul tranzacției: Donație

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzactiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. B.C. MOLDINDCONBANK	MD14MICB1008	100	1	120	9290	0
2. B.C. MOLDOVA AGROINDBANK	MD14AGIB1008	200	1	7	7180	0
Total			2	127	16470	

Tipul tranzacției: aport la C.S.

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzactiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. B.C. MOLDOVA AGROINDBANK	MD14AGIB1008	200	1	46451	47646184	4,48
Total			1	46451	47646184	

PLANUL DE NEGOCIERI
sesiunea bursieră din 23 Octombrie 2013

Nr. d/o	Nr. cererii de vânzare	Emitentul valorilor mobiliare	IDNO emitentului	Numărul înregistrării de stat al valorilor mobiliare, ISIN	Numărul valorilor mobiliare în pachet, unități	Prețul pentru o unitate, lei	Valoarea totală a pachetului, lei	% din volumul emisiei	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Data depunerii cererii	Data începerii licitației	Termenul de valabilitate al cererii	Descrierea Detalii
1	263	SA "FLOARE - CARPET"	1003600088549	MD14CARP1005	1 023 070	25,00	25 576 750,00	16,81	10,00	18.09.2013	17.10.2013	30.10.2013	
2	267	"Combinatul materialelor de construcție din or. Cahul" SA	1008603000482	MD14TULA1005	209 000	2,50	522 500,00	49,96	10,00	25.09.2013	24.10.2013	24.10.2013	Oferta publica obligatorie de vânzare pe piața secundară inițiată de insider
3	281	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1002600003778	MD14AGIB1008	68	1 000,00	68 000,00	0,01	200,00	11.10.2013	28.10.2013	08.11.2013	Unitate administrativ - teritorială (speciale)
4	282	SA "TIPOGRAFIA - STRASENI"	1002601002848	MD14TIST1003	124	5,00	620,00	0,70	10,00	22.10.2013	25.10.2013	28.10.2013	
5	283	SA "TUTUN-CTC"	1002600005141	MD14TCTC1007	472	20,00	9 440,00	0,01	20,00	22.10.2013	25.10.2013	30.10.2013	

«AMELIORATOR-23» S.A.

(IDNO 1003605009462, sediul Societății:
or. Hîncești, str. Mihail Kogălniceanu, 4)

aduce la cunoștința acționarilor deciziile
consiliului Societății privind rezultatele
emisiunii II suplimentare a valorilor mobi-
liare. Ședința consiliului a avut loc la data
de 21.10.2013 pe adresa: or. Hîncești, str.
Mihail Kogălniceanu, 4, oficiul Societății.
Au fost prezenți patru membri ai consiliului.

ORDINEA DE ZI A ȘEDINȚEI:

- Aprobarea dării de seamă privind rezul-
tatele emisiunii II suplimentare a valorilor
mobiliare «AMELIORATOR-23» S.A. și
calificarea emisiunii ca efectuată.
- Aprobarea listei subscriitorilor la acțiunile
din emisiunea II.
- Aprobarea modificărilor și completărilor ope-
rate în statutul Societății în legătura cu rezul-
tatele emisiunii II suplimentare a acțiunilor.

PE CHESTIUNILE ORDINEI DE ZI
CONSILIUL A PRIMIT
URMĂTOARELE DECIZII:

- De a aproba darea de seamă privind rezul-
tatele emisiunii II suplimentare a valorilor
mobiliare «AMELIORATOR-23»S.A., și de
a califica emisiunea ca efectuată.
Rezultatul votului: pentru – 4, împotriva – 0.
- De a aproba lista subscriitorilor la acțiunile
din emisiunea II:
1. Ianovici Alexandru, numărul de acțiuni
subscrise – 7400 unități, ce constituie
26,38% din numărul total – 28053 de ac-
țiuni în emisiunea II, suma achitată pentru
acțiunile subscrise constituie 318200 lei;
2. Condratiuc Valerii, numărul de acțiuni
subscrise – 7400 unități, ce constituie
26,38% din numărul total – 28053 de ac-
țiuni în emisiunea II, suma achitată pentru
acțiunile subscrise constituie 318200 lei.
Rezultatul votului: pentru – 4, împotriva – 0.
- De a aproba următoarele modificări și
completări operate în statutul «AMELIO-
RATOR-23» SA:
1. La articolul 5 alineatul (1) va avea urmă-
torul cuprins:
“Capitalul social al Societății constituie
3287780 lei și este divizat în 76460 acțiuni
de clasa I – acțiuni ordinare nominative cu
valoarea nominală de 43 lei fiecare. “
2. La articolul 8 alineatul (1) va avea urmă-
torul cuprins:
“Prezentul statut stabilește următoarele
acțiuni plasate de Societate: 76460 acțiuni
de clasa I – acțiuni ordinare nominative cu
valoarea nominală de 43 lei fiecare. “
Rezultatul votului: pentru – 4, împotriva – 0.

Organul executiv

Informații la telefon: 069126837

«Mega-Prim» SA

В соответствии с решением совета АО
«Mega-Prim» принята отставка членов со-
вета Общества Бережного Ф.Ф. и Зайцевой
Е.К. с 16 октября 2013 года.

Spre atenția acționarilor
S.A. „Drumuri Cahul”

Vă aducem la cunoștință că ordinea
de zi a adunării generale extraordina-
re a acționarilor SA”Drumuri Cahul”
din 01.11.2013 a fost modificată

DUPĂ CUM URMEAZĂ:

- Privind majorarea capitalului social al soci-
etății prin înregistrarea emisiei suplimenta-
re de acțiuni și aprobarea hotărârii privind
majorarea capitalului social;
- Aprobarea rezultatelor emisiei suplimenta-
re de acțiuni și a listei subscriitorilor.
- Aprobarea modificărilor și completărilor la
statutul societății „Drumuri Cahul”.
- Aprobarea listei persoanelor, care au drep-
tul la semnarea documentelor în organele
de stat.

Consiliul societății
Relații la tel: 0299-43-494

Valori Mobiliare ale emitenților admise spre circulație la Bursa de Valori a Moldovei

Список ценных бумаг, допущенных к обращению на Фондовой Бирже Молдовы и

ISIN	Наименование АО/Denumirea SA	Объем эмиссии, шт./Volumul emisiunii, un.	Номинальная стоимость, лей / Valoarea Nominală a unei valori mobiliare, lei
Листинг (I-й уровень)/Listing (Nivelul I)			
MD14AGB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1 037 634	200,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	39 456 704	5,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	1 000 067	10,00
MD14MBIS1000	BC "MOBIASSBANCA-Grroupe Societe Generale" SA	10 000 000	100,00
MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	4 967 794	100,00
MD14UNIB1005	BC "UNIBANK" SA	910 000	200,00
MD14VCBT1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	25 000 091	10,00
MD14VEST1003	IM "EFES VITANTA MOLDOVA BREWERY"SA	1 599 922	25,00
MD24BECM1000	BC "BANCA DE ECONOMII"	302 980	1,00
Листинг (II-ой уровень)/Listing (Nivelul II)			
MD14PTE1003	SA "IPIEH"	1 250 663	10,00
Non-Листинг/Non-Listing			
MD14ACAL1008	SA "DAAC - ALFA"	85 296	1,00
MD14ACOC1003	SA "ACORD"	14 885	20,00
MD14ACIT1002	SATDACCIA-CONSTRUCTOUL"	8 019	20,00
MD14ACRI1004	SA "SANTACRIN"	14 955	1,00
MD14ACVA1006	SA "ACVARIUM"	52 238	10,00
MD14AFRI1009	SA "FERTILITATE-BAS"	177 206	10,00
MD14AGAT1006	SA "AGAT"	4 266 456	10,00
MD14AGBU1002	SA "AGROVIN BULBOACA"	5 155 247	4,00
MD14AGCE1001	SA "APROTEH - CEREALE"	18 571	10,00
MD14AGCO1009	SA "ANGROGOSCOM"	408 360	10,00
MD14AGFA1002	SA "AGROSERVICE FALESTI"	42 885	10,00
MD14AGFO1006	SA "AGRO-FORTUS"	325 877	10,00
MD14AGMC1001	SA "AGROMEC"	121 931	10,00
MD14AGNI1004	SA "AGROTEHNICA"	60 223	10,00
MD14AGON1006	SA "ARGON-SIGMA"	52 302	10,00
MD14AGPR1001	SA "PIESE AGRO-PRIM"	322 258	9,00
MD14AGRN1003	SA "AGROMASINA"	1 397 351	10,00
MD14AGTH1009	SA "AGROTEHNICA"	138 956	10,00
MD14AGTI1007	Directia lucrarilor de dare in explorare "AGROMONTAJ" SA	530 617	11,00
MD14AGTN1001	SA "AGROTEHNICA"	27 240	35,00
MD14AGUN1008	SA "AGROSERVICE - UNGHEN"	215 000	5,00
MD14AGZA1006	SA "AGROMEC - ZABRICENI"	37 243	10,00
MD14ALBU1005	SA "AJUR ALB"	3 417 100	4,00
MD14ALCM1004	SA "ALCMENA"	7 024	10,00
MD14ALET1005	SA "ALET"	1 523 790	1,00
MD14ALFA1005	SA CENTRUL TEHNIC COMERCIAL "ALFA"	68 852	15,00
MD14ALIM1008	SA IM "ALIMCOM"	1 378 328	10,00
MD14ALLA1007	SA "AVICOLA "GALLINULA"	446 124	10,00
MD14ALNI1007	SA "ALFA NISTRU"	127 622	10,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMA"	2 435 654	10,00
MD14AMBA1008	SA "AMBALAJ BULBOACA"	233 978	10,00
MD14AMEL1002	SA "AMELIORATOR Z3"	61 660	43,00
MD14AMOI1005	SA "TOMAI - VIN"	205 029	15,00
MD14AMOT1009	SA "AUTOMOTOTRANS"	44 850	10,00
MD14AMUS1004	SA "AUTO-MOTO-VELO-START"	26 337	2,00
MD14ANCH1009	SA pentru producerea materialelor de constructie "ANCHIR"	874 587	10,00
MD14ANCM1002	SA "JANCOM"	95 779	10,00
MD14ANED1001	SA "DRUM-DRENAJ"	111 983	3,00
MD14ANGE1008	SA "ANGELICA R"	54 413	1,00
MD14ANGR1003	SA "ANGROCONSTRUCTIA"	138 099	10,00
MD14ANIM1006	SA "AGRO-IMPEX"	6 187	50,00
MD14ANSP1001	SA "Baza de Transport Auto nr. 26"	9 091	40,00
MD14ANTO1001	SA "ANTICOR"	38 977	55,00
MD14ANVI1005	SA "MANVIN"	604 095	10,00
MD14APAR1007	SA "APARAT"	486 097	1,00
MD14APEX1005	SA "APEX"	167 161	20,00
MD14APP1001	SA "API"	1 608 315	10,00
MD14APRO1001	SA "AFROMAS"	845 932	10,00
MD14AQUA1001	SA "AQUA PRUT"	214 317	9,00
MD14ARAC1002	SA "FERTILITATEA - TARACLIA"	64 200	10,00
MD14ARAL1001	SA "UZINA TURNATORIE ARAIIL"	532 991	21,00
MD14ARCC1000	SA "ARCTZ"	8 681	6,00
MD14ARHL1003	SA "MOLDA ARGINTIE"	278 363	5,00
MD14ARRV1000	SA "Intreprinderea de reparatie si deservire a tehnicii din EDINET"	91 407	20,00
MD14ARTE1009	SA "ARTEZIANA-IT"	104 984	5,00
MD14ARTI1008	AO "ARTIZANA - FOLC"	31 794	20,00
MD14ARTI1005	SA fabrica de articole de marochinarie "ARTIMA"	1 684 994	4,00
MD14ARTM1009	SA"ARTMET"	132 570	60,00
MD14ARTU1009	SA "RAUT"	7 046 577	7,00
MD14ARTZ1004	SA "ARTIZANA"	61 521	30,00
MD14ARUL1007	SA "ZIDARUL ISCUSIT"	104 788	1,00
MD14ASCC1009	SA "CRIOCONSTRUCTIA"	1 458 037	10,00
MD14ASCH1004	SA "ASCHIM"	2 379 602	10,00
MD14ASIC1003	SA "ASICON"	95 610	10,00
MD14ASIP1008	CI "INTERPARES PRIM" SA	55 890 800	1,00
MD14ASPA1006	SA "ASPA"	1 335 900	10,00
MD14ASTR1003	SA "ASTRAEA"	22 958	5,00
MD14ASUM1005	SA "ASUMOB"	73 970	1,00
MD14ATBB1000	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO NR.20 DIN NISPORENI"	257 504	10,00
MD14ATBS1001	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO Nr.36"	167 216	10,00
MD14ATHE1006	SA "ATC - AGROTEHCOMERT"	29 638	9,00
MD14ATRB1002	SA "BTA nr.24"	117 515	10,00
MD14ATSE1008	SATTA-SERVIS"	108 625	10,00
MD14ATSU1008	SA "USTA"	11 933	50,00
MD14AUBI1000	SA "COMBINATUL AUTO nr.4 DIN CHISINAU"	693 799	1,00
MD14AURA1000	SA "FLORENTINA-AURA"	32 138	1,00
MD14AURP1003	SA "AUTOSERVICE PIRLITA"	47 039	5,00
MD14AUTD1005	SA "AUTODRUM CAHUL"	890 830	10,00
MD14AUTR1009	SA "AUTO-REAL"	313 505	1,00
MD14AUTS1008	SA "AUTOSERVIS"	48 441	10,00
MD14AUJN1000	SA "AUTOCAR -TRANZIT"	3 904	35,00
MD14AUJU1004	SA "AUTOINVEST - VATRA"	18 508	1,00
MD14AVAD1005	SA "AVICOLA - VADUL - LUI - VODA"	9 303 295	1,00
MD14AVBU1003	SA "AVICOLA - BUCOVATI"	811 669	10,00
MD14AVCO1000	SA "AVICOLA"	566 906	10,00
MD14AVDI1007	SA "AVICOLA - CODRU"	131 803	27,00
MD14AVIN1006	SA "AVICOLA DIN BANESTI"	701 624	10,00
MD14AVIC1004	BAZA SPECIALIZATA DE TRANSPORT AUTO "AVICOLA"	127 341	9,00
MD14AVIP1003	SA "AVIS PRIM"	1 038 420	7,00
MD14AVTA1007	SA "AVICOLA - TALMAZ"	634 375	10,00
MD14AVTE1003	SA "AVIATEHNOLOGIE"	29 098 084	1,00
MD14AVVA1003	SA "ACVA - BALTI"	2 074 340	1,00
MD14ABAC1000	SA "ANGROBACANIE"	444 520	15,00
MD14ABAC1002	SA "BIC"	9 103	21,00
MD14BALT1008	SA IM "BALTEANCA"	3 699 480	7,00
MD14BANK1005	BC "COMERTBANK" SA	294 000	500,00
MD14BAPA1005	SA "BAS - APARAT"	218 273	10,00
MD14BARA1003	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO NR.28"	81 653	10,00
MD14BARO1000	Intreprinderea Mixta Fabrica de Vinuri "VINARIA BARDAR" SA	156 699	35,00
MD14BARM1009	SA "BETON ARMAT"	760 819	10,00
MD14BARS1003	SA "BASARABIA-NORD"	823 735	10,00
MD14BASA1002	SA "BASARABIA"	2 178 716	20,00
MD14BASE1008	SA "BASARABEASCA - SERVICE"	95 700	4,00
MD14BASU1004	Intreprinderea Comerciala de Producere "Plai Basarabean" SA	87 475	4,00
MD14BASV1006	SA "RENAVATORUL - BASM"	29 992	6,00
MD14BATI1003	SA "BASTINA"	338 571	9,00
MD14BAUT1007	SA "AUTOMOBILIST BALT"	893 594	1,00
MD14BAZI1003	SA "BAZA TRANSPORTULUI AUTO NR. 14 DIN FLORESTI"	71 041	15,00
MD14BCOM1000	SA "COMBINATUL AUTO nr.1"	463 956	10,00
MD14BCON1009	SA "BICON"	138 214	10,00
MD14BELR1006	SA "BALTIMETREU"	92 510	10,00
MD14BEMA1004	SA"BEERMASTER"	142 696	9,00
MD14BEON1007	SA "BECON"	16 302	10,00
MD14BERE1005	SA "BERE UNITANC"	4 016 407	10,00
MD14BERI1001	SA "BELSUGUL TARI"	88 219	5,00
MD14BETA1007	SA "BETON ARMAT"	136 908	25,00
MD14BEUL1001	SA "CURCUBEUL LEGUMELOR"	15 623	10,00
MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	1 315 442	100,00
MD14BICO1006	SA birozul specializat de constructie a tractoarelor "BICOTRA"	31 635	20,00
MD14BINO1003	SA "BALINDOMONTAJ"	69 835	10,00
MD14BIOC1006	SA "UZINA BIOCHIMICA DIN BALTI"	241 489	15,00
MD14BITA1003	SA "ORBITA 9"	109 562	10,00
MD14BNOV1006	SA "BM NOVA"	20	1 000,00
MD14BOTA1005	Intreprinderea Comerciala de Producere "BOTANICA" SA	24 867	1,00
MD14BOTA1006	SA "BOTRIITS"	218 684	10,00
MD14BPSF1008	SA"Brozul Principal Specializat de Protectia in domeniul complexelor de masini pentru mecanizarea lucrarilor in livezi, vii,pepinierie si plantatii de arbusiti fructiferi" (B.P.S.P.)	12 187	47,00
MD14BRAR1004	SA "LIBRARUL"	295 488	1,00
MD14BRIS1005	SA "BRISCO"	34 862	35,00
MD14BRNO1002	SA "AVICOLA DIN BRINZENI - NOI"	380 919	10,00
MD14BRSE1009	SA"BRISERVICE"	35 600	10,00
MD14BSIC1002	SA "BUSIIOC - SUD"	25 088	20,00
MD14BTAB1000	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO Z7"	119 749	10,00
MD14BTAC1009	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO NR.31 CHISINAU"	245 777	10,00
MD14BTAE1007	SA "Baza de Transport Auto nr. 12 din Edinet"	122 599	10,00
MD14BTAR1002	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO NR.17"	113 239	10,00
MD14BTAS1001	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO - 7"	77 502	10,00
MD14BTUV1002	SA BAZA DE TRANSPORT AUTO NR.-2 "IMPUL"	17 935	50,00
MD14BUOI1000	SA "BUOICUINA"	4 855	1,00
MD14BUCI1002	SA "BUCURIA"	1 648 396	1,00
MD14BUDI1007	SA "BUNA DISPOZITIE"	103 293	4,00
MD14BUDJ1006	SA "BUGEAC IALLARI"	60 395	16,00
MD14BUSU1004	SA "BUSIIOC"	37 273	25,00
MD14BUTO1001	SA "BUTOIAS"	3 299 862	1,00
MD14BZAS1003	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO nr.35 DIN SINGEREI"	108 322	10,00
MD14BZST1002	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO nr.23 DIN TARACLIA"	55 870	10,00
MD14CAAN1006	SA compania de inchiriere a activelor neutilizate "CAAN"	3 051 083	8,00

ISIN	Наименование АО/Denumirea SA	Объем эмиссии, шт./Volumul emisiunii, un.	Номинальная стоимость, лей / Valoarea Nominală a unei valori mobiliare, lei
MD14CACA1009	SA"CA-2830"	316 756	15,00
MD14CAHA1004	SA "CARAHASAN-VIN"	141 986	10,00
MD14CAIT1002	SA "CARITATE"	72 212	1,00
MD14CALA1006	SA "SERVICE-AGRO-CALARASI"	10 890	50,00
MD14CALC1006	SA "CALCAR"	30 707	50,00
MD14CAME1003	SA "CAMELIA"	41 300	10,00
MD14CAMN1002	SA "CAMION"	245 073	10,00
MD14CARA1002	SA "CARACUDA HINCESTI"	219 045	10,00
MD14CARE1008	SA "CARIERA DE GRANIT SI PIETRI DIN SOROCA"	2 023 951	9,00
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPETI"	6 086 203	10,00
MD14CART1001	SA "DROCHIA CARTE"	65 050	5,00
MD14CAST1000	SA"Carles din Strasen"	31 817	5,00
MD14CATE1006	SA "CARTEA"	201 924	20,00
MD14CAUI1006	SA "COMBINATUL AUTO 7"	161 556	15,00
MD14CBTA1009	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO Nr. 18"	256 594	11,00
MD14CCES1005	SA "SUCCES"	185 141	10,00
MD14CEAD1004	SA "CEADIR-PETROL"	137 171	10,00
MD14CEBA1006	IM SA "CEBA-VIN"	383 313	10,00
MD14CECA1005	SA "CEREALE CAHUL"	957 110	10,00
MD14CECI1007	SA "CEREALE - CIM"	177 299	10,00
MD14CEMT1002	SA "LAFARGE CEMENT (MOLDOVA)"	14 833 509	30,00
MD14CENT1001	SA "CENTRUL I"	203 749	1,00
MD14CENU1008	SA "CENUSAREASA"	1 849 069	5,00
MD14CEPU1006	SA "CEREALIE-PRUT"	3 838 109	15,00
MD14CERA1008	SA "CERAMICA_1"	923 610	20,00
MD14CERF1003	Combinatul de Produse Cerealiere "CEREALE FLOR"	1 801 625	10,00
MD14CERS1008	SA "CEREALE" din Soldanesti	92 583	10,00
MD14CEI1H1009	SA "CENTRUL TEHNIC-CEADIR LUNGA"	133 058	20,00
MD14CEVU1008	SA "CEREALE - VULCANESTI"	497 424	8,00
MD14CFAR1007	SA "VINCA-FARM"	183 721	1,00
MD14CICI1009	SA "CICE"	62 487	15,00
MD14CICU1007	SA "PISCICULTORUL"	79 788	10,00
MD14CILX1003	SA "CLIX"	16 364	10,00
MD14CIMA1009	SA "CIM"	3 188 520	5,00
MD14CIMD1006	SA "DRUMURI-CIMISLIA"	1 846 729	10,00
MD14CIMI1001	AVICOLA"CIMGALLUS" SA	46 874	37,00
MD14CIMT1006	SA "CIMTRANS SERVICE"	49 447	10,00
MD14CIOC1005	SA "CIOC-MAIDAN-VIN"	114 386	10,00
MD14CITJ1005	SA "CITRO-ROSE"	119 060	1,00
MD14CIUA1009	IM "CIUMAJ" SA	177 500	100,00
MD14CLAR1009	SA "CLARITATE"	3 901 239	1,00
MD14CLEM1000	SA "COMBINATUL DE PRELUCRARE A LEMNULUI"	77 143	10,00
MD14CLIA1000	SA "TARACLIAAGROSNAB"	42 485	10,00
MD14CMCD1002	SA "Coloana mobila mecanizata de constructie a drumurilor nr.6"	73 072	10,00
MD14CMF11001	SA"COMFORT"	25 550	10,00
MD14CMMD1000	SA "CMM nr.28"	57 979	9,00
MD14CMMI1000	SA "Coloana mobila mecanizata de drumuri NR.8 LIPCANI"	83 769	10,00
MD14CMIB1000	SA "CASA MOBIL"	144 039	20,00
MD14CNTL1002	SA "CONSTRUCTORUL-SUD"	5 269	10,00
MD14COAN1000	SA "CODREANCA"	250 000	10,00
MD14COAR1006	SA "COMBINATUL DE ARTICOLE DIN CARTON"	295 089	50,00
MD14COBA1004	SA "CARIERA COBAN"	56 193	10,00
MD14COBI1006	S.A. "Combusit-Solid"	569 942	6,00
MD14COBU1000	SA "CARIERA COBUSCA"	148 210	15,00
MD14COBZ1005	SA "COBZAR"	42 180	5,00
MD14CODE1008	SA "Intreprinderea de colectare si desfacere IARGARENI"	96 304	10,00
MD14CODR1003	SA "CODREANCA"	181 086	10,00
MD14COLM1008	SA "COLOANA MECANIZATA MOBILA"	31 366	50,00
MD14COLN1007	SA "COLOANA AUTO Z811"	107 120	10,00
MD14COLS1002	SA "COLASS"	256 702	10,00
MD14COMC1009	SA "COMCON VICTORIA"	16 755	33,00
MD14COMF1006	SA Combinatul de colectare si prelucrare a cerealelor din Falesti	2 584 918	1,00
MD14COMI1008	SA "INCOMILAC"	644 043	50,00
MD14COMU1007	SA "TRANSCOMUNICATII"	335 000	

Ia 3 septembrie 2013 și incluse la Depozitarul Național al Valorilor Mobiliare
включенных в Национальный Депозитарий Ценных Бумаг на 30 сентября 2013 года

ISIN	Наименование AO/Denumirea SA	Объем эмиссии, шт./Volumul emisiunii, un.	Номинальная стоимость, лей / Valoarea Nominală a unei valori mobiliare, lei
MD14KELY1000	SA "ELEVATOR KELLEY GRAINS"	5 148 659	10,00
MD14KILM1006	SA "KILIM"	270 256	5,00
MD14LACT1007	SA "LACTIS"	638 000	10,00
MD14LAGE1000	SA "La GEVA"	20 000	1,00
MD14LAL1003	SA Intreprinderea de lucrari tehnico-sanitare "LALEA-5"	23 664	5,00
MD14LARA1001	SA "Statiunea Tehnologica de Masini din Calarasi"	17 845	14,00
MD14LCAN1003	SA "LIBRARIA CENTRALA ANENII NOI"	66 227	5,00
MD14LEGG1004	SA "LEGGORN"	819 192	7,00
MD14LELO1007	SA "De colectare si desfacere a cerealelor din Olanesti"	120 854	5,00
MD14LEMN1007	SA "LEMMAR"	439 312	15,00
MD14LEOV1005	SA "TIPOGRAFIA LEOVA"	75 721	4,00
MD14LEVI1003	SA "LEOVIN"	636 937	10,00
MD14LUA1002	SA "LUA"	7 753	10,00
MD14LIAC1005	Agrofirma "Cmistia" SA	50 582	1 000,00
MD14LIBR1002	SA "LIBERTATEA"	66 270	1,00
MD14LICA1000	S.A. "FERTILITATEA"	246 636	3,00
MD14LIC1006	SA "GLUCERIA"	22 541	15,00
MD14LIDE1005	SA "EDILITAR"	122 938	10,00
MD14LIFT1006	SA "LIFTMONTAJ"	627 126	1,00
MD14LINC1005	SA "LINCOM-101"	20 956	6,00
MD14LIPC1003	SA "Intreprinderea de colectare a cerealelor din Lipcani"	1 181 473	10,00
MD14LITA1001	SA "FERTILITATEA-ANENII NOI"	275 545	10,00
MD14LIVA1007	SA "LIVADA"	35 638	20,00
MD14LODE1007	SA "GLODENI REPARATIE"	31 075	60,00
MD14LOGH1001	SA "LOGHIA"	63 658	5,00
MD14LORD1002	SA "AVICOLA - NORD"	2 699 172	1,00
MD14LORI1007	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN FORESTI"	177 269	2,00
MD14LOTO1007	SA "Moldobo"	58 876	10,00
MD14LOVE1005	SA "Farmacia "ALOVENI"	203 005	1,00
MD14LRAH1003	SA "FABRICA DE PRODUSE LACTATE DIN CALARASI"	215 603	6,00
MD14LRSC1009	SA "LA RASCRUCE"	30 001	21,00
MD14LUCF1009	SA "LUCEAFARUL - SERVICE"	106 385	10,00
MD14LUNA1001	SATLUMINA VIETI"	63 526	5,00
MD14LUPA1009	SA "CAHULPAN"	2 725 642	3,00
MD14LUSM1002	SA "LUSMECON"	261 164	50,00
MD14LUTE1001	SA "MULTIEVI"	100 616	1,00
MD14MACA1007	SA "MACARA"	136 593	7,00
MD14MAC1009	SA "FARMACIA NR. 280"	105 139	1,00
MD14MACN1002	SA "MACON"	4 373 588	5,00
MD14MAG1005	SA "MAGISTRALA"	1 925 958	10,00
MD14MAGN1006	SA "MAGNOLIA - SERVCOM"	278 046	5,00
MD14MAMA1005	SA "MAMALIGUTA"	1 517 545	1,00
MD14MAPS1002	SA "MAPASALTO"	79 490	23,00
MD14MARI1002	SA "FABRICA DE VINURI DIN COLIBASI "MARGARITAR"	29 110	50,00
MD14MARR1001	SA "CODRU MARE"	23 977	4,00
MD14MARS1000	SA "DAAC Hermes grup"	72 675 153	1,00
MD14MARU1006	SA "MARCULESTI - COMBI"	1 788 489	10,00
MD14MATO1006	SA "MATCON CATANA"	27 528	1,00
MD14MAUR1006	SA "MAURITUS"	9 745	10,00
MD14MCAR1008	SA "MOLDCARTON"	11 906 782	10,00
MD14MCDE1000	SA "CULINARIE DECEBAL"	41 155	2,00
MD14MNDN1008	SA "MOLD-NORD"	2 033 300	20,00
MD14MECB1002	SA "MEC COMUNAL-TRANSPORT"	1 971 044	1,00
MD14MECS1003	SA "MECESERVICE"	1 151 966	1,00
MD14MEGA1009	SA "MEGARON"	175 400	1,00
MD14MENS1000	SA "MECONS-COMRAT"	60 426	10,00
MD14MENT1009	AI"COMITENT"SA	125 000	5,00
MD14MEON1004	SA "MECONS 21"	400 875	1,00
MD14MERC1004	SA "MERCURIU K"	32 729	2,00
MD14MERF1001	SA "FARMACIA-MERENI"	112 587	1,00
MD14METAT1004	SA "METALIC"	92 102	40,00
MD14METF1009	SA "METALFEROUS"	359 042	10,00
MD14METR1005	SA "MECANIZATOR-TRIUMF"	95 356	5,00
MD14METU1000	SA compania comerciala-industriala "DRUMETUL"	50 000	4,00
MD14MEVA1000	SA "IMENSERVIABIL"	36 306	10,00
MD14MEZE1002	SA "MEZELURI EXTRA"	41 772	5,00
MD14MEZO1000	SA "MEZON"	7 607 452	10,00
MD14MHID1001	SA "MOLDOVAHIODROMAS"	51 234 875	1,00
MD14MICU1005	SA "CARIERA MICAUTI"	255 701	1,00
MD14MIIN1008	SA "MINA DIN CHISINAU"	291 833	10,00
MD14MLV1003	SA "MILESTI - VIN"	548 881	10,00
MD14MINA1006	SA "MINA DIN CUPCINI"	326 777	10,00
MD14MINE1002	SA pentru producerea materialelor de constructie "MINERUL"	91 980	5,00
MD14MIN1005	SA "SEMINTE"	9 704	5,00
MD14MIOA1005	SA "MIOARA"	2 901 467	5,00
MD14MIST1000	SA "CHIMISTUL-M"	358 963	10,00
MD14MITE1006	SA "MIDGAR TERRA"	504 407	36,00
MD14MMLL1009	SA "GRADINA MOLDOVEI"	128 827	10,00
MD14MMOA1009	SA "MOARA NEAMTULUI"	4 017	10,00
MD14MOAR1004	SA "MOARA"	153 262	10,00
MD14MOAS1003	SA "RECAR"	2 378 808	1,00
MD14MOBI1004	SA "AUTOMOBILISTUL"	117 044	10,00
MD14MODA1000	SA "COMBUSTIL DE MODA"	1 648 255	9,00
MD14MODI1007	SA "MODI"	62 874	1,00
MD14MOEL1006	SA "MOLDELECTROMONTAJ"	55 620	100,00
MD14MOIN1000	SA "TERMONSTALARE"	3 400	10,00
MD14MOLC1008	SATMOLDAAGROCONSTRUCTIA"	63 773	100,00
MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	13 329 080	100,00
MD14MOND1005	SA "MOLDELINA"	269 199	10,00
MD14MONE1004	SA "MONTEC"	523 379	1,00
MD14MONO1002	SA "MONOLIT"	979 553	15,00
MD14MORU1000	SA "MORIOTA-U"	38 134	1,00
MD14MOSI1005	SA "MOLDAISIG"	600 000	100,00
MD14MOSR1004	SA "MODERN - SERVICE"	37 863	10,00
MD14MOST1002	SA "MONTATORUL - CONSTRUCTOR"	29 765	10,00
MD14MOTA1002	SA "MOROL - TRANS"	1 000 000	1,00
MD14MOT1008	SA "TERMOTENHIC"	19 230	10,00
MD14MOTJ1003	SA "SPECIMONTAJ"	10 109	10,00
MD14MRCH1000	SA "MERCURIJ"	37 168	20,00
MD14MRIT1001	SA "MARIUSBICI"	93 008	10,00
MD14MRUT1005	SA "MACONBUT"	427 323	6,00
MD14MTAJ1009	SA "COLOANA DE CONSTRUCTIE-MONTAJ NR.17"	7 855	100,00
MD14MTUR1005	SA "MOLDOVA - TUR"	1 299 137	10,00
MD14MUGU1005	SA "RESTAURANTUL "MUGUREL VERDE"	22 377	10,00
MD14MUNC1008	SA "MUNICOTRUL"	6 037	10,00
MD14MURC1004	SA "DRUM-11"	104 345	10,00
MD14MURD1003	SA CONSTRUCTIA DRUMURILOR "DRUM-3"	216 118	10,00
MD14NECA1002	SA "NECTAR-NORD"	136 506	10,00
MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	9 645 588	2,00
MD14NEME1006	SA "NEMETMACOM"	56 260	10,00
MD14NERA1005	SA "MINERAL"	469 246	20,00
MD14NERD2000	SA "NERUDNIC"	7 881	0,00
MD14NETI1005	Compania de Brokeraj "DAAC Invest" SA	134	1 000,00
MD14NEXO1001	SA "AGROVINEXPLO"	391 692	1,00
MD14NICO1002	SA "NICODIM"	171 263	10,00
MD14NINI1004	SA "UNITATE"	154 931	10,00
MD14NISP1003	SA "FABRICA DE PRODUSE LACTATE DIN NISPORENI"	89 327	10,00
MD14NISU1001	SA "UNIVERSALUM"	655 293	1,00
MD14NICA1003	SA Combinatul de industrializare a laptelui din Cupcini "INLAC"	4 524 428	20,00
MD14NLGI1001	SA "VINIS - NLG"	2 931 251	1,00
MD14NOC1000	SA "BETACON"	611 384	5,00
MD14NOFR1008	SA "NORD - FRUCT"	25 808	17,00
MD14NORE1009	Intreprindera Mixta "NORD FOREST" SA	1 000	50,00
MD14NOTU1007	SA "NORD TUTUN"	1 687 929	18,00
MD14NOVI1009	SA "TEHNOVIN"	1 128 227	10,00
MD14NRDO1000	SA "NORD"	24 478	10,00
MD14NTAJ1008	SA "CENTRINDMONTAJ"	89 707	10,00
MD14NTEH1006	SA UZINA EXPERIMENTALA DE UTILAJ TEHNOLOGIC "INTEH"	602 045	10,00
MD14NTEL1000	SA "NATUR - TELECOM"	333 993	10,00
MD14NTIP1002	SA "Monolit"	42 538	10,00
MD14NUCA1002	SA "NIUTAMS CERAMICA"	25 948	34,00
MD14NUNU1005	SA "NUFARUL"	79 016	10,00
MD14NUSA1004	SA "GAINUSA"	1 557 210	5,00
MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	84 221	10,00
MD14ODAC1002	SA "DAGIA"	3 850	10,00
MD14ODAV1009	SA "VODA"	9 242	10,00
MD14ODRU1001	SA "CODRU"	48 000	10,00
MD14ODVN1004	SA "ODA - VIN"	36 900	10,00
MD14OGUL1000	SA "OGLINDIRE"	117 588	25,00
MD14OLAN1009	SA "VOLAN"	53 262	30,00
MD14OLHI1009	SA "OLHIONA"	45 508	5,00
MD14OLNE1005	SA "AGROSERVICE-OLANESTI"	48 769	1,00
MD14OMBI1004	SA "COMBINATUL AUTO nr.5"	74 228	76,00
MD14ONAJ1003	SA "I.C.M.-2 FALESTI"	572 792	1,00
MD14ONTA1001	SA "MONTAJCOM"	59 969	10,00
MD14ONTOT1005	SA "MONTORUL"	28 098	10,00
MD14ONTR1002	SA "VOLINTIRI-VIN"	289 529	10,00
MD14ONTU1007	SA "ORIZONTUL"	565 000	1,00
MD14ORBI1009	SA "ORHEI-MOBILIA"	362 227	10,00
MD14OREO1008	SA "DAAC-OREOL"	14 034	2,00
MD14ORIZ1001	SA "ORIZONT-95"	145 427	10,00
MD14ORLA1005	SA "ORLACTI"	165 519	10,00
MD14OROC1000	SA "Restauratul "CASA NUTII - NOROC"	1 193 045	20,00
MD14ORUM1000	SA "PRURUMB"	3 021 758	1,00
MD14OSAM1003	SA "CONSAM"	6 817 484	1,00
MD14OSTE1002	SA "INTREPRINDEREA PISCICOLA "COSTESTI"	82 185	10,00
MD14OTEL1009	SA "OTELCON"	160 452	10,00
MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	4 651 534	10,00
MD14OVIT1003	SA Fabrica de conserve din Cahul "PROVIT"	1 065 159	15,00
MD14PAFI1003	SA "GRUPA FINANCIARA"	44 000	10,00
MD14PAJU1003	SA "PAJURA ALBA MEDIA"	100	200,00

ISIN	Наименование AO/Denumirea SA	Объем эмиссии, шт./Volumul emisiunii, un.	Номинальная стоимость, лей / Valoarea Nominală a unei valori mobiliare, lei
MD14PALA1003	SA "PALACE"	139 932	10,00
MD14PAML1009	SA "PAMELA"	17 696	10,00
MD14PANC1009	SA "PAN - COM"	139 189	10,00
MD14PARC1005	SA "PARCUL DE AUTOBUSE SI TAXIMETRE nr.5 OTACI"	116 450	10,00
MD14PARL1004	SA "PARCUL DE AUTOBUSE SI TAXIMETRE nr.8"	89 852	10,00
MD14PATA1005	SA "PARCUL DE AUTOBUSE SI TAXIMETRE nr.7"	113 643	35,00
MD14PATI1003	SA "PARCUL DE AUTOBUSE SI TAXIMETRE nr.9 din Briceni"	101 914	10,00
MD14PAUT1001	SA "PARCUL DE AUTOBUZE DIN BALT"	459 677	11,00
MD14PCOL1005	SA "PISCICOL-NORD"	179 348	5,00
MD14PCSO1008	SA "PROFILCONS"	83 822	5,00
MD14PDSR1004	SA "PRESUDOR"	377 667	23,00
MD14PECT1009	SA "SPECTRUL"	89 403	14,00
MD14PEPI1007	SA "PERPINERA PISCICOLA ZONALA CAHUL"	468 105	10,00
MD14PERS1003	SA "PERSPECTIVA"	32 403	10,00
MD14PESI1004	SA "PESTE"	1 182 197	1,00
MD14PETE1007	SA "PESTE"	4 180	10,00
MD14PETR1002	SA "PETRICANCA"	19 183	200,00
MD14PICU1002	SA pentru reparata tehnici agricole "RTS-SPICUSOR"	83 986	10,00
MD14PICV1001	SA "SPICUSOR - V"	42 792	1,00
MD14PIEP1000	SA Intreprinderea Mixta "PIELE"	1 347 968	8,00
MD14PIEL1001	SA "PIELARI"	1 194 432	40,00
MD14PIET1003	SA "PIETRIS"	416 733	12,00
MD14PILO1009	SA "PILOT"	30 096	18,00
MD14PIRV1004	SA "PIRAMIDA-V"	44 767	10,00
MD14PIVO1007	S.A. "Pervomaiscoe - Vin"	155 317	10,00
MD14PLAC1001	SA "PLANETA-CARTE"	27 640	5,00
MD14PLAF1008	SA "PLAI-FRUCT"	263 435	6,00
MD14PLEX1002	SA "COMPLEX"	330 061	10,00
MD14PLOP1000	SA "LA PLOP"	30 329	10,00
MD14PLOV1002	SA "PLOVIDI"	1 486 878	1,00
MD14PLUC1003	SA "PLUCUSOR-APC"	331 071	10,00
MD14PLUM1009	SA "PLUMBUM"	44 664	1,00
MD14POLI1009	SA "POLIGRAFIST"	80 000	10,00
MD14PORT1000	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO NR.29"	157 906	7,00
MD14PORU1007	SA "PORUMBITA"	7 662	10,00
MD14PPPA1002	SA "PARCUL DE AUTOBUSE nr.1 DIN CHISINAU"	92 990	20,00
MD14PREF1008	SA "PRESTEFERTIL"	54 440	10,00
MD14PRES1003	SA "MOLDPRESA"	174 195	24,00
MD14PRID1006	SA "INTREPRINDEREA DE TRANSPORT AUTO NR. 8"	136 490	10,00
MD14PRIN1004	SA "INTREPRINDEREA DE TRANSPORT AUTO Nr.7"	136 398	10,00
MD14PROB1000	BC "PROCREDIT BANK" SA	388 850	1 000,00
MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	60 531 413	1,00
MD14PROD1008	SA "AGROPROD"	4 248 128	1,00
MD14PROS1001	SA Societatea de cercetari stiintifice si prospectiuni in constructii	13 494	10,00
MD14PRUT1002	SA IM "PRUT"	65 097	10,00
MD14PRU1009	SA "PRUT 80"	1 006 184	10,00
MD14PRVU1006	SA "PROCURA-VIN"	526 137	10,00
MD14PUJA1005	SA "FARMACIA PUHACENI"	45 720	1,00
MD14RAA11003	SA "REPARATIE"	109 958	10,00
MD14RAB1005	SA Intreprindere comerciala "FAVORABIL"	320 048	1,00
MD14RACL1009	SA "SPECIAL AUTO SERVICE"	58 553	35,00
MD14RACO1006	SA "RAPID CONSTRUCTIA"	65 742	10,00
MD14RADA1001	SA "RADA"	918 489	10,00
MD14RAD1003	SA "RADIATOR"	71 441	47,00
MD14RAMA1000	SA "FARMACIA NR.297"	4 533	10,00
MD14RAMI1002	SA "CERAMICA"	259 387	10,00
MD14RANI1001	SA "RANIS-COM"	61 999	1,00
MD14RANS1009	SA "AGROTRANS"	48 139	10,00
MD14RANT1008	SA "COMTRANS"	90 552	5,00
MD14RAPR1009	SA "AUTORAPID"	28 142	10,00
MD14RATE1009	SA "SUPRATEN"	516 986	14,00
MD14RRCOM1002	SA "REPAN-COM"	111 967	25,00
MD14REAC1008	Intreprinderea de Productie si Comert "REACTIV" SA	1 574	15,00
MD14REAL1007	SA "CEREALEPROICT"	4 990	2,00
MD14REANI1005	SA "de comer "MUGUREAN"	10 000	10,00
MD14RECH1001	SA "RECHIN"	85 097	10,00</

Oferte/cereri comerciale la BVM la data de 22.10.2013

Коммерческие предложения на ФБМ на 22.10.2013 г.

Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	25,00	1023070,00
MD14TULA1005	"Combinatul materialelor de constructie din or.Cahul" SA	0,00	2,50	209000,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1000,00	68,00
MD14TIST1003	SA "TIPOGRAFIA - STRASENI"	0,00	5,00	124,00
MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	0,00	20,00	472,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1044,00	479,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1045,00	733,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1045,18	6016,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1100,00	103,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1185,00	322,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1200,00	1781,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1210,00	5,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1225,00	55,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1300,00	615,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1375,00	25,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1400,00	95,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1487,00	8,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1500,00	4,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1560,00	100,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1800,00	100,00
MD14AGRN1003	SA "AGROMASINA"	0,00	9,00	5,00
MD14AGRN1003	SA "AGROMASINA"	0,00	10,00	144,00
MD14ALET1005	SA "ALET"	0,00	0,10	106970,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	2,99	100,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	3,00	1365,00
MD14APRO1001	SA "APROMAS"	0,00	5,75	4112,00
MD14ARTU1009	SA "RAUT"	0,00	6,00	13800,00
MD14AVCO1000	SA "AVICOLA"	0,00	25,00	26602,00
MD14AVIP1003	SA "AVIS PRIM"	0,00	0,30	3804,00
MD14BALT1008	SA IM "BALTEANCA"	0,00	6,00	242100,00
MD14BAT1003	SA "BASTINA"	0,00	20,00	25,00
MD14BAZA1003	SA "BAZA TRANSPORTULUI AUTO NR. 14 DIN FLORESTI"	0,00	10,00	4850,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	40,00	56342,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	64,50	49,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	200,00	88,00
MD14BETA1007	SA "BETON ARMAT"	100,00	20,00	0,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	175,00	93,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	180,00	516,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	220,00	2036,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	245,00	834,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	250,00	4021,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	270,00	169,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	280,00	509,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	1000,00	50,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	1150,00	145,00
MD14CAHA1004	SA "CARAHASANI-VIN"	0,00	150,00	5000,00
MD14CARE1008	SA "CARIERA DE GRANIT SI PIETRIS DIN SOROCA"	0,00	25,00	512,00
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	23,00	2189,00
MD14CEPU1006	SA "CEREALE-PRUT"	0,00	20,00	9000,00
MD14CERA1008	SA "CERAMICA_T"	0,00	1,60	331579,00
MD14CERF1003	Combinatul de Produse Cerealiere "CEREALE FLOR"	0,00	9,99	255,00
MD14CERF1003	Combinatul de Produse Cerealiere "CEREALE FLOR"	0,00	15,00	129229,00
MD14CICU1007	SA "PISCICULTORUL"	0,00	5,00	9930,00
MD14CIMA1009	SA "ICAM"	0,00	5,00	139,00
MD14COBI1006	S.A. "Combustibil-Solid"	0,00	1,20	2054,00
MD14COBI1006	S.A. "Combustibil-Solid"	0,00	6,00	514,00
MD14CONO1004	SA "CONSMONT"	0,00	4,15	1930,00
MD14COPA1008	SA "INTREPRINDEREA DE COLECTARE A VITELOR SI A PASARILOR"	0,00	8,00	13717,00
MD14CORM1002	SA "DE PRODUCERE A NUTRENTURILOR "COMBICORM"	0,00	30,00	1390,00
MD14COVI1002	SA "COMBINATUL DE VINURI DIN TARACLIA"	0,00	7,00	990,00
MD14COVI1002	SA "COMBINATUL DE VINURI DIN TARACLIA"	0,00	10,00	19377,00
MD14CPCC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	17,90	23000,00
MD14CPCC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	18,00	13310,00
MD14CPCC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	48,45	58176,00
MD14CPCC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	50,00	23511,00
MD14CRIS1004	SA "CUPCINI - CRISTAL"	0,00	10,15	43349,00
MD14CUPC1008	SA "CEREALE CUPCINI"	0,00	30,00	4,00
MD14DEUN1007	SA "FABRICA DE UNT DIN TARACLIA"	0,00	1,00	13332,00
MD14ENER1001	BC"ENERGBANK"SA	0,00	115,00	958,00
MD14ENER1001	BC"ENERGBANK"SA	0,00	125,00	2202,00
MD14ENER1001	BC"ENERGBANK"SA	0,00	140,00	2280,00
MD14FEST1003	SA "FORESTCOM"	0,00	70,00	4475,00
MD14FLAU1001	SA "FLOAREA SOARELUI"	0,00	250,00	945,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	17,50	368,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	18,00	391,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	19,99	646,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	20,00	317,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	21,50	2184,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	22,36	21196,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	26,00	140,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	27,00	168,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	32,00	297,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	36,00	158,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	38,00	41,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	39,00	750,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	40,00	1572,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	42,00	573,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	44,00	144,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	45,00	2128,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	50,00	8157,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	55,00	273,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	60,00	4321,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	65,00	265,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	70,00	1777,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	80,00	4155,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	90,00	332,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	100,00	10069,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	120,00	1050,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	125,00	400,00
MD14FRIO1005	SA "FRIGORIFER"	0,00	1,40	13998,00
MD14FRUC1003	SA "FRUCTE"	0,00	6,50	2127,00
MD14FUDF1006	SA "FABRICA DE UNT DIN FLORESTI"	766,00	50,25	0,00
MD14FZGD1000	SA "FABRICA DE ZAHAR DIN GHINDESTI"	0,00	1,00	6814,00
MD14GRAL1005	SA pentru reparatia si deservirea automobilelor "INTEGRAL-AUTO"	0,00	60,00	105,00
MD14IAMO1005	SA "IAMOCS - SERVICE"	2434,00	1,00	0,00
MD14IECT1008	Institutul "AGROINDPROIECT" SA	0,00	200,00	721,00
MD14INTR1000	SA "INTERIOR"	280,00	15,00	0,00
MD14JLCI1001	SA "JLC"	0,00	30,00	5,00
MD14JLCI1001	SA "JLC"	0,00	45,00	33,00
MD14JULN1008	SA "JULC-INVEST"	0,00	1,02	649000,00
MD14LUPA1009	SA "CAHULPAN"	0,00	12,00	750,00
MD14LUTE1001	SA "MULTEVIT"	0,00	0,21	21052,00
MD14MAUR1006	SA "MAURITUS"	0,00	180,00	782,00
MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	60,00	6529,00
MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	70,00	300,00
MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	95,00	28,00

Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.
MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	100,00	126,00
MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	115,00	4195,00
MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	120,00	4535,00
MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	124,00	1794,00
MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	124,99	335,00
MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	125,00	800,00
MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	130,00	924,00
MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	138,00	683,00
MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	150,00	1141,00
MD14MCAR1008	SA "MOLDCARTON"	0,00	0,20	2025,00
MD14MCAR1008	SA "MOLDCARTON"	0,00	10,00	190,00
MD14MEZO1000	SA "MEZON"	0,00	10,00	2000,00
MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	90,00	554,00
MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	94,00	300,00
MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	95,00	406,00
MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	100,00	22822,00
MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	115,00	428,00
MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	145,00	34,00
MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	150,00	300,00
MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	200,00	144,00
MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	299,00	196,00
MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	390,00	4247,00
MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	20,00	89,00	0,00
MD14MIOA1005	SA "MIOARA"	0,00	1,00	4086,00
MD14MITE1006	SA "MIDGARD TERRA"	0,00	2,00	984,00
MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	29,00	30,00
MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	30,00	30,00
MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	33,00	128,00
MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	40,00	54,00
MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	60,00	100,00
MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	95,00	116,00
MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	120,00	100,00
MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	199,99	130,00
MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	147,00	20,00	0,00
MD14MTUR1005	SA "MOLDOVA - TUR"	0,00	12,00	4568,00
MD14NELH1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	4,00	3697,00
MD14NELH1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	5,50	357,00
MD14NELH1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	6,50	3310,00
MD14NICD1002	SA "NICODIM"	0,00	0,17	34697,00
MD14NLAC1003	SA"COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	4,99	1150,00
MD14NLAC1003	SA"COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	5,00	117875,00
MD14NLAC1003	SA"COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	6,00	5427,00
MD14NCCA1000	SA "BETACON"	0,00	10,00	20,00
MD14NTEH1006	SA UZINA EXPERIMENTALA DE UTILAJ TEHNOLOGIC "INTEH"	0,00	15,00	30,00
MD14NUSA1004	SA "GAINUSA"	0,00	0,70	144497,00
MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	0,10	20,00
MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	1,00	1759,00
MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	17,00	30,00
MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	20,00	11630,00
MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	93,00	102,00
MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	100,00	2346,00
MD14PIEE1000	SA Intreprinderea Mixta "PIELE"	0,00	14,00	30,00
MD14PIEL1001	SA "PIELART"	0,00	25,00	4,00
MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	0,00	0,50	26277,00
MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	0,00	5,25	106300,00
MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	0,00	8,05	115000,00
MD14RAPH1009	SA "AUTORAPID"	0,00	5,00	434,00
MD14REME1002	SA "REMEIUM FARM 306"	0,00	2,00	833,00
MD14REVH1007	SA "TRANSERVICE"	0,00	10,00	100,00
MD14RFOC1001	SA "MARFCONSUM - SUD"	0,00	10,00	200,00
MD14RICA1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN GLODENI"	0,00	1,55	24000,00
MD14RICA1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN GLODENI"	0,00	10,00	107729,00
MD14RMEZ1007	SA "CARMEZ"	0,00	25,00	88,00
MD14ROCC1000	SA "NOROC"	0,00	5,00	7686,00
MD14ROZA1009	IM "SUDZUCKER-MOLDOVA"	0,00	30,00	2000,00
MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	20,00	3080,00
MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	25,00	816,00
MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	29,99	3470,00
MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	30,00	6668,00
MD14SECA1007	SA "MICARNES"	97,00	25,00	0,00</

Обзор
сентябрьских
биржевых сделок

2

Закону об обязательном
страховании жилья быть

4

С открытием рынка ЕС
вырастет интерес
к птицеводческим
предприятиям Молдовы

5

Регуляторы рынков ценных бумаг СНГ встретились в Кишиневе

Вчера в Кишиневе началась работа XVI-XVII заседания Совета руководителей государственных органов по регулированию рынков ценных бумаг стран СНГ, в ходе которой обсуждался ряд вопросов по рынку ценных бумаг.

„Я убежден, что сотрудничество в рамках этих заседаний будет иметь серьезное значение для внедрения в наших странах международных стандартов регулирования, которые позволяют создавать прозрачные и более эффективные рынки ценных бумаг. Это возможно благодаря обмену опытом и изучению различных моделей, используемых регулирующими органами в странах участниц”, – заявил председатель Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР) Артур Герман. Он отметил, что основной целью любого органа по регулированию рынка ценных бумаг является обеспечение прав инвесторов, поэтому международное сотрудничество представляется крайне важным в этом смысле.

Как отметил председатель НКФР, инвесторам стран СНГ принадлежит значительный вклад в развитие рынка ценных

бумаг Республики Молдова. Так, в 2012 году доля инвестиций из Российской Федерации на первичный рынок ценных бумаг нашей страны составила 20,9% (или 7,4 млн долларов США) от общего объема иностранных инвестиций, а доля сделок купли-продажи, осуществленных российскими инвесторами на вторичном рынке Молдовы, достигла 26,3% (или 2,2 млн долларов США) и, соответственно, 44,3% (или 18,8

млн долларов США). Больше всего инвестиций было направлено в банковский сектор, страхование и развитие информационных технологий.

Кроме того, председатель НКФР сообщил собравшимся, что наша страна достигла заметных успехов в ходе разработки Закона о рынке капитала, вступившего в силу с 14 сентября этого года. „Мы находимся в эпицентре преобразования всей инфраструктуры рынка

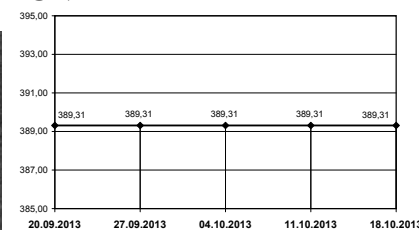
капитала. Для НКФР, выступающей как мегарегулятор, и для всех участников рынка этот процесс является настоящим вызовом. В краткосрочной перспективе мы предлагаем внедрить все нормативные акты с тем, чтобы этот закон стал функциональным”, – отметил А. Герман.

Заседание Совета руководителей органов по регулиро-

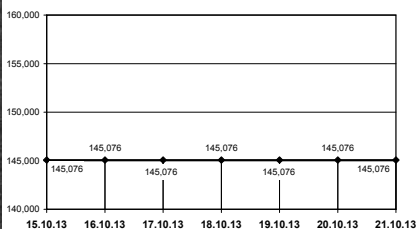
Продолжение на стр.2.

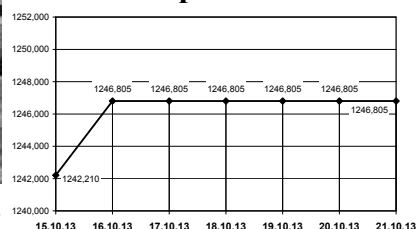
CNPF

Banking Stock Index – InfoMarket

EVM-Composite

Курс валют
на 23.10.2013

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	12.9820
EUR	1	17.7495
UAH	1	1.5870
RON	1	4.0002
RUB	1	0.4067

Обзор биржевых сделок за неделю

В период с 15 по 18 октября 2013 года на Фондовой бирже Молдовы проведено 10 сделок с ценными бумагами 5 эмитентов.

Общий объем торгов составил 31,6 млн леев. Все сделки были зарегистрированы в Основной Секции биржи. С акциями «Moldova-Agroindbank» было заключено 5 сделок по цене 1000 лей. Акции «Victoriabank» проданы по 27 лей за акцию. Рыночные цены акций «Automototrans» и «Dalia» остались стабильными на уровне 25 лей и 20 лей, соответственно. Акции кишиневской компании «Tutun-СТС» торговались по 25 лей за акцию.

Фондовая биржа Молдовы предоставляет консалтинговые услуги в области лицензируемой деятельности (биржевой).

Информация по телефону 022-27-76-36.

www.moldse.md

Фондовая биржа Молдовы

Вниманию акционеров, представителей акционерных обществ и профессиональных участников финансового рынка!

Газета Capital Market в рамках кампании по подписке на 2014 год проводит акцию «Подпишись на Capital Market», участники которой получают 10-процентную скидку на публикацию финансового отчета.

Кроме того, подписавшиеся на нашу газету смогут в качестве бонуса осуществить запрос о ранее опубликованных отчетах и объявлениях акционерных обществ.

CAPITAL Market

Împreună
în lumea
finanțelor

Отдел рекламы.
Тел.: +373 69 821216

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Регуляторы рынков ценных бумаг СНГ встретились в Кишиневе

Продолжение.
Начало на стр. 1.

ванию рынков ценных бумаг стран СНГ проводится десятый год подряд, его решения не обязательны к исполнению, а носят, скорее, рекомендательный характер. «Каждая страна может представить определенную проблему рынка ценных бумаг для обсуждения в Совете, но самое главное, что изучается законодательство всех стран и отбирается лучшая норма. Она и рекомендуется к внедрению, но это не является обязательным. Республика Молдова участвуя в этих заседаниях, имеет возможность перенимать из опыта стран СНГ наилучшую практику», — сказала вице-председатель НКФР Нина Доска, подтвердив, что наша страна по-прежнему занимается гармонизацией законодательства с европейскими директивами. «Тем более, что и в Положении Совета предусмотрено сближение опыта СНГ с международными стандартами регулирования рынков ценных бумаг», — добавила Н. Доска.

В ходе заседания в Кишиневе был представлен сравнительный анализ законодательств стран СНГ по регулированию рынков ценных бумаг, озвучены наиболее часто встречаемые нарушения, допускаемые профессиональными участниками рынков СНГ, практика государственных органов в сфере регулирования рынков ценных бумаг в том, что касается внедрения мер по предупреждению и устранению выявленных нарушений, а также

опыт стран в сфере размещения ценных бумаг эмитентов из стран СНГ в других странах Содружества.

Республика Молдова подготовила для этого заседания сравнительный анализ законодательства стран СНГ, регулирующего государственные ценные бумаги и сделки с ними на вторичном рынке, а также анализ законодательства по Кодексу корпоративного управления и методам его внедрения.

Лилия ПЛАТОН

Обзор сентябрьских биржевых сделок

Сентябрьский объем биржевых торгов составил 3,9 млн леев, на 800 тыс. леев больше объема аналогичного периода прошлого года. Зарегистрировано 86 сделок с ценными бумагами 23 эмитентов. Биржевой объем за 9 месяцев 2013 г. составил 519,4 млн леев, что на 3% ниже показателя 2012 г.

В сентябре на Фондовой бирже Молдовы проведены сделки купли-продажи на интерактивном рынке, голосовые торги и публичные предложения на вторичном рынке.

Наибольший объем в этом месяце принадлежит интерактивному рынку — 2,1 млн леев, из них 1,9 млн леев — объем сделки по продаже 26,7% акций компании «Avicola din Bănești» по цене 10,14 лея (на 8,40 лея больше последней цены, зарегистрированной на бирже). Рыночная цена акций КБ «Moldindconbank» АО увеличилась на 10 лей и составила 80 лей. Акции КБ «Victoriabank» АО торговались по 27 лей. Наиболее торгуемыми стали акции кишиневской компании по производству мебели «Interior» — 20 сделок по 15 лей за акцию. На протяжении месяца цена акций общества «Lempar» выросла с 15 до 16 лей.

В рамках голосовых торгов продано 15 единых пакетов в объеме 1,1 млн леев.

В сентябре зарегистрированы 3 сделки по приобретению акций посредством публичных предложений на вторичном рынке.

Оферент «Vaveli» ООО приобрел 1,81% акций кишиневского предприятия «Angrogoscom» по 53,48 лея за акцию. Общий объем сделки составил 394,9 тыс. леев.

ООО «CFATPO» купило 19,51% акций бричанской компании «Briscco» по 11,00 лей за акцию. Общий объем сделок составил 74,8 тыс. леев.

Посредством публичного предложения приобретено 7,76% акций общества «Agrovin Bulboasa» (Анений Ной) по 0,50 лея за акцию. Общий объем сделок составил 200,0 тыс. леев.

Список ценных бумаг, зарегистрированных на бирже к концу сентября, состоял из 986 акционерных обществ, в том числе 9 листинговых компаний.

В сентябрьских торгах участвовали 12 Членов биржи, из них лидирующие позиции заняли:

- по объемам (3,4 млн леев) — «DAAC Invest»;
- по количеству совершенных сделок (73 сделки) — «Proajios»;
- по количеству торгуемых эмитентов (5 эмитентов) — «DAAC Invest».

Более детальную информацию о спросе и предложении, о рыночных ценах, о статистике биржевых торгов, а также список брокерских компаний вы можете найти на сайте Фондовой биржи Молдовы (www.moldse.md) или по тел. 022-27-54-20.

Информация о торгах публикуется: еженедельно в газете «Capital Market», ежемесячно в информационном бюллетене биржи «Bursa de Valori a Moldovei» (подписной индекс «Poșta Moldovei» — 31882).

Фондовая биржа Молдовы

Пресс-релиз НКФР

В октябре этого года в черногорском городе Будва состоялась VI встреча Инициативы в страховании Центральной, Юго-Восточной и Восточной Европы, организованная Финансовым регулятором Австрии и любезно принятая Агентством по надзору в страховании Черногории.

Форум CEESE ISI был весьма представительным, в его работе приняло участие около 30 специалистов в сфере страхования из 11 стран, наравне с руководителями регуляторов в области страхования ряда стран. В заседании участвовали и председатель Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку Молдовы г-н Артур Герман и специалист Главного управления по надзору в страховании Алина Осояну.

Обменявшись мнениями относительно различных аспектов деятельности рынка страхования, а также практики его регулирования в различных государствах, участники выявили три основные для надзора и развития этого рынка темы:

— требования адекватности и соответствия, в особенности для руководителей страховых компаний, стали важным звеном в надзоре, поэтому в этом смысле было предложено не просто изучать существующие в разных странах требования, но и рассматривать все аспекты их внедрения на практике. Требования к лицам, назначенным на ключевые посты в страховых компаниях, их соответствие этим должностям (исполнительный директор, совет по надзору, управляющий, главный бухгалтер, актуарий и т. д.) связаны с обязательной оценкой, установлением периодичности такой оценки, методами использованных оценок, а также с применением принципа пропорциональности страховщиком при распределении полномочий;

— второй блок, который вызвал оживленный обмен мнениями, заключался в предупреждении отмывания денег и финансирования терроризма — регулирующие органы в сфере страхования в большей степени вовлечены в борьбу с отмыванием денег и финансированием терроризма (вместе с другими государственными

органами, например, службами по борьбе с отмыванием денег, прокуратурой и так далее), и в результате продвижения по пути борьбы с отмыванием денег и финансированием терроризма, становятся все более заметными роль регулирующих органов в сфере страхования и обязанности страховщиков (постоянный мониторинг клиентов, продуктов, определение рисков). Так как регулирующие нормы в этой сфере в разных странах отличаются друг от друга, участники форума обменялись серией взаимных вопросов для обмена опытом, чтобы поделиться новыми концепциями в процессе надзора;

— третий блок был связан с ролью надзорных органов в страховании в деятельности внешнего аудита страховых компаний. Здесь подчеркивались задачи и ответственность внешних аудиторов, их профессиональные навыки. Пользователи финансовой информации страховщиков основываются на отчете внешнего аудитора, который должен быть беспристрастным и независимым, а регулирующий орган должен обеспечить высокое качество внешнего аудита, а также наличие достаточных рычагов для оценки анализа достижений страховых компаний сквозь призму аудита.

Необходимо отметить, что по каждому обсуждаемому вопросу представители НКФР, участвовавшие в работе форума, делились опытом местного регулятора, комментировали поднимаемые темы, выступали с уточнениями в целях получения наилучшей практики регулирования и надзора в сфере страхования.

Кроме того, в ходе работы форума в Будве, председатель НКФР Артур Герман провел ряд встреч со своими коллегами из стран-участниц, безусловно полезных и продуктивных для всех, предложив провести следующую работу форума CEESE ISI будущей осенью в Кишиневе.

«Garanție» S.A. — первая страховая компания Молдовы получившая членство в «AmCham»

«Garanție» стала новым членом Американской торговой палаты в Молдове (AmCham), начиная с 16 октября этого года.

Специально для Capital Market глава «Garanție» Александру Згардан сообщил, что в качестве члена «AmCham», компания сможет участвовать в разработке и обсуждении законопроектов в небанковской финансовой сфере, участвовать в дискуссиях в рамках специализированных групп, продвигать идеи, связанные с конкурентоспособной и свободной деловой средой на рынке страхования.

«Став членом AmCham, компания Garanție SA вошла в деловое сообщество, объединяющее около 80 компаний, большинство из которых с иностранным капиталом. Поэтому наша цель — установить партнерские отношения с основными компаниями местного рынка. Ведь мы единственные из членов AmCham, работающие в сфере страхования», — заявил А. Згардан.

Справка Capital Market: Страховая компания «Garanție» S.A. была основана в 1993 году. Уставный капитал компании составляет 19 800 000 лей. Основным акционером компании является ASCOM S.A., которому принадлежит 100% акций.

Культура использования малым бизнесом услуг eBanking

Три банка США намерены внедрить банкоматы, которые позволят снимать деньги без использования карт. Новые банкоматы позволяют клиентам получать деньги при помощи смартфонов. Снятие наличных происходит в течение 9 секунд против 40 секунд, как это делается при помощи карт. Банки объявили, что технология успешно протестирована, а внедрение новых банкоматов привлечет молодежь.

В Республике Молдова, согласно статистике, по состоянию на конец I квартала 2013 года, в обороте находилось более 1 миллиона банковских карт (1056035). В первом квартале 2013 года было осуществлено операций на сумму 5,1 млрд лей. Из них, 95% – снятие наличных и только 5% – безналичный расчет. В то же время, число POS-терминалов увеличилось на 19% за этот период текущего года против аналогичного периода прошлого года. Все же, несмотря на благоприятную среду и наличие необходимых технологических платформ, пользователи карт остаются верными наличным расчетам.

Об уровне использования банковских инструментов, таких как e-Commerce, среди физических лиц, особенно среди предпринимателей, рассказала экономический эксперт Корина Гайбу. Для того, чтобы оценить потребность в удаленных банковских услугах для представителей малого бизнеса, К. Гайбу провела собеседования с представителями МСП, по большей части, микропредприятий. Целью собеседований было проанализировать состояние деловой среды с точки зрения удаленных банковских услуг, возможностей и желания малого бизнеса использовать e-Banking.

“Больше всего респондентов заявило, что используют услуги через интернет, в основном для оплаты в молдавских леех, некоторые отметили, что нуждаются в возможности оплаты круглые сутки; для оплаты в валюте; обмена валют; консультаций по счету, выпуска с банковского счета”.

Услуга eCommerce, используемая для удаленного расчета с клиентами, представляет интерес примерно для половины респондентов эксперта, но ни один из опрошенных не обратился к поставщикам услуги и даже не планирует в ближайшем времени изучить возможность реализации товаров/услуг при помощи eCommerce. Так, реальный спрос на подобные услуги со стороны малого бизнеса на сегодняшний день отсутствует. Более того, важно понимать то, что для массового развития eCommerce и, соответственно, использования удаленных электронных выплат населением с малым бизнесом необходим ряд условий. Основным условием является наличие исчерпывающей информации об услугах и продуктах, удобные прайс-листы для клиентов. Без культуры информационной прозрачности удаленные платежные системы абсолютно бесполезны.

Так, если в большинстве своем респонденты располагали сайтами своих компаний, то немногие из них опубликовали на них номенклатуру и прайс-листы своих товаров и услуг. На сегодняшний день, эти возможности активно и успешно используют крупные компании,

малый бизнес пока лишь начинает включаться в процесс оцифровки информации о своих продуктах. Без формирования культуры электронного сообщения о своих товарах и услугах со стороны малого бизнеса, eCommerce не будет развиваться в этом сегменте.

В Молдове предложение удаленных банковских услуг включает следующее: Internet Banking; Mobile banking (сюда входит и SMS Banking); ATM, то есть банкоматы; POS Терминалы.

Анализ предложений удаленных банковских услуг показывает, что все 14 работающих на рынке Молдовы банков предлагают Internet Banking для юридических лиц, а 10 из 14 предлагают эту услугу и для физических лиц.

В банковской системе из общего объема клиентов, юридических лиц, до 22% подключены к Internet Banking и осуществляют около 60% сделок. Менее 6% физических лиц, клиентов банков, пользуются услугой Internet Banking. Не последнюю роль в решении компаний использовать ту или иную услугу играет цена, это особенно важно для МСП.

С другой стороны, анализ предложений банков показывает, что цены на услуги eBanking невысоки, комиссионные на подключение или обслуживание (если это требуется в некоторых случаях), по большей части, компенсируются скидками, предоставляемыми при исполнении платежных поручений. Так, стоимость этих услуг, скорее, незаметный фактор при принятии решения об использовании услуг eBanking.

Услуга Mobile banking менее распространена в Молдове, так как этот продукт предназначен, скорее, физическим лицам для незначительных выплат или как услуга, прилагаемая к eBanking для юридических лиц с целью оповещения и консультации по счетам. Благодаря тому, что в Молдове internet banking для физических лиц только начинается, сегодня этот продукт предлагается только двумя банками.

Развитие Mobile banking рекомендуется экспертами именно для физических лиц, так как относительно простой формат операций совместим с возможностями мобильных телефонов (экраны), но в то же время удобен для бизнес-клиентов в случаях, когда требуется срочно провести операцию вне офиса.

Услуга SMS banking, как независимый продукт, не пользуется популярностью из-за технологического несовершенства, низкой безопасности, и сегодня используется, скорее, как приложение к услуге eBanking для оповещения и запросов короткой информации.

Одним из важных элементов удаленных банковских услуг является

система банковских карт. Кроме того, стоимость обслуживания и работы с картой незначительная на фоне их широкого использования. На данный момент банки предлагают исключительно карты зарубежных операторов (MasterCard и VISA). А расходы на лицензирование и поддержку довольно высоки. В Германии и Франции, например, около 60-70% платежных карт выпускаются национальными операторами с покрытием внутри страны, их цена значительно ниже, по сравнению с картами международных операторов. Услуги работы с картами могли бы быть дешевле, если бы существовал национальный оператор. Использование карт местных операторов выгодно для выплаты заработной платы, социальных выплат, бонусных проектов для ритейлеров, имеющих национальный оборот. Ранее в Молдове был такой национальный оператор – MoldCard System, образованный в 1996 году, первый и пока единственный оператор, который в отсутствие соответствующего спроса на услуги исчез с рынка. Кроме того, такая национальная система могла бы снизить расходы на сделки с картами и, в итоге, операционные расходы на удаленные банковские услуги для физических лиц. Национальный банк Молдовы мог бы стимулировать такой проект, учитывая, что среди стратегических задач НБМ находится и уменьшение наличности в обороте, и продвижение безналичного расчета на территории НБМ.

В настоящее время, все молдавские банки предлагают ряд возможностей, которые в основном отвечают потребностям компаний сектора МСП и микропредприятий. На самом деле, исследования показывают, что во многих странах, и Молдова здесь не исключение, двигателем развития технологических решений банков для компаний являются крупные корпорации, которые осуществляют огромный объем операций. Они относительно сложнее, как правило, с более обширным географическим покрытием, часто зарубежные, и получают ощутимую выгоду от использования новых технологий, предлагаемых финансовыми организациями. Позже эти технологии адаптируются для потребностей малых и средних компаний.

Прогресс услуг eCommerce станет тем фактором, который вовлечет МСП и их клиентов в сферу электронных операций. Но в Молдове уровень использования электронных банковских услуг среди населения пока низок, и МСП пассивны по отношению к виртуальному пространству. Так что, на сегодняшний день предпосылки для активного развития eCommerce пока незаметны.

Кристина МИРОН

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.

E-mail: info@cnpf.md

“BTA 35” S.A.

NOTĂRIRILE

adoptate la adunarea generală extraordinară a acționarilor “BTA 35” S.A. din 18 octombrie 2013, care s-a desfășurat cu un cvorum de 72.29% pe adresa: Chișinău, Calea Ieșilor 10:

- De a aproba posibilitatea instituirii garantiilor asupra bunurilor imobile ce aparțin „BTA 35” S.A. amplasate în or. Singerei strada 1-i Mai, 27,27b, 27c înregistrate la OCT filiala Singerei a ÎS “Cadastru” cu numerele cadastrale 7401503.083, 02, 03, 04, 05, 06, 07; 7401503.090, 01; 7401503.091, 01 intru garantarea rambursării a creditelor solicitate de către SRL “Romaria Șic” în marime de 1 000 000 (un million) lei pentru achiziționarea pachetului de acțiuni al „BTA 35” S.A., în volum de 78304 acțiuni, pe termen de 60 (saizeci) luni și credit în marime de 300 000 (trei sute mii) lei pentru procurarea a doua unități de transport (autocare) pe termen de 60 (saizeci) luni.
- De a încheia contractul de ipotecă în scopul asigurării executării obligațiilor SRL „ROMARIA-ȘIC” conform contractelor de credit încheiate cu “FinCombank” SA asupra următorului patrimoniu: Bun imobil amplasat în r-l. Singerei, or. Singerei, str 1 Mai, 27,27/b, 27/c, la valoarea de ipotecă stabilită de Bancă.
- De a împuternici pe director general al societății „BTA 35” cu dreptul de a semna contractul de ipotecă din numele întreprinderii cu “Fincombank” S.A., precum și de a îndeplini oricare alte formalități pentru validarea raporturilor cu Banca.

Compania de Asigurări “Moldova-Astrovaz” SA

cu sediul în mun. Chișinău, str. A. Șciusev 42, anunță acționarii despre convocarea Adunării Generale extraordinare în conformitate cu Decizia Organului Executiv al Societății din 22 octombrie 2013 care se va ține la data de 07 noiembrie 2013 cu prezența acționarilor. Adunarea se va petrece pe adresa: mun. Chișinău, str. A. Șciusev 42.

ORDINEA DE ZI:

- Aprobarea Codului de guvernare corporativă.
 - Cu privire la alegerea membrilor Comisiei de Cenzori a societății și stabilirea cuantumului retribuției muncii lor.
 - Cu privire la introducerea modificărilor și completărilor în documentele de constituire.
- Înregistrarea acționarilor 08.30-09.45. Începutul Adunării 10.00.
Lista acționarilor cu drept de participare la adunare a fost perfectată conform situației din 22.10.2013.
Înregistrarea acționarilor pentru participarea la Adunarea generală se va efectua în baza buletinului de identitate, iar a reprezentanților sau deținătorilor nominali – în baza actului legislativ, procurii, contractului sau a actului administrativ.
Cu materialele de pe ordinea de zi acționarii pot lua cunoștință începând cu data de 28.10.2013 la sediul Societății, între orele 9.00-18.00, cu excepția zilelor de odihnă. **Telefon de contact: 0 (22) 24-17-16.**

„Acva – Bălți” S.A.

Comunicat informativ privind rezultatele adunării generale anuale ordinare a acționarilor S.A. „Acva – Bălți”

Adunarea generală anuală ordinară a acționarilor S.A. „Acva – Bălți” a avut loc la data de 17.05.2013 pe adresa: or. Bălți, str. Ștefan Cel Mare, 137 a, cu cvorumul de 81,66% din numărul total de 2074340 acțiuni cu drept de vot. Au fost examinate și aprobate:

URMĂTOARELE DECIZII:

- A fost aprobată darea de seamă activității Consiliului Societății și a Organului Executiv pentru anul 2012 precum și direcțiile prioritare de dezvoltare pentru anul 2013.
- A fost aprobat raportul Comisiei de Cenzori și examinată concluzia companiei de audit privind activitatea Societății în anul 2012.
- S-a decis de a se repartiza profitul obținut (pierderile) pe anul 2012 conform normativelor aprobate și de a întări normativele pentru anul 2013.
- S-a decis de a se stabili dreptul de a alege compania de audit de către Consiliul Societății.

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:

Moldpres: 67770

Posta Moldovei: PM21700

Издатель: CAPITAL MARKET Î.S.

Регистрационный №:

1003600114204, 27 октября 2003 года

Учредитель: Национальная Комиссия по финансовому рынку

Административный совет:

Председатель: Юрие ФИЛИП, Елена ВАСИЛАКЕ, Еуджениу ВИЦУ, Зоя ТУЛБУРЕ, Надежда ФИЛИП.

Главный редактор:

Геннадий ТУДОРЯНУ

Тел.: /373 22/ 229-445

Заместитель главного редактора:

Татьяна СОЛОНАРЬ

Тел.: /373 22/ 229-335

Прием объявлений и отчетов:

capital@market.md, ziarulcm@gmail.com

Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

Факс: /373 22/ 22-05-03

Адрес: ул. Василе Александри, 115.

(угол бул. Штефан чел Маре)

Расчетный счет: 225139437,

ф/к 1003600114204,

КБ “Eximbank - Gruppo Veneto Banca” АО,

филиал №11, Кишинэу, BIC EXMMMD22436.

В номере использованы материалы информационных агентств “Moldpres” и “InfoMarket”.

Статьи, помеченные знаком ■, публикуются

на правах рекламы.

Каждый материал, опубликованный на страницах

“Capital Market”, отражает точку зрения его автора,

которая может не совпадать с точкой зрения

редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков раз-

решается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии “PRAG 3”

Закону об обязательном страховании жилья быть

Вопрос лишь в механизме его реализации

В последнее время природные бедствия все чаще беспокоят нас, а их последствия становятся все тяжелее. На этом фоне правительства не справляются с решением проблем, вызванных оползнями, наводнениями, землетрясениями. Одним из решений может стать законодательно введенное обязательное страхование недвижимости, как это делается в странах Центральной и Восточной Европы. В Молдове на стадии разработки находится концепция обязательного страхования зданий их владельцами.

В МОЛДОВЕ БУДЕТ ЗАКОН О СТРАХОВАНИИ СТРОЕНИЙ

“Это необходимо, так как на сегодняшний день рынок страхования в этой сфере практически отсутствует – доля страхования недвижимого имущества составляет менее процента от общего объема страхования имущества по стране”, – говорится в сообщении министерства регионального развития и строительства, занимающегося разработкой концепции страхования зданий.

В пояснительной записке к Концепции системы страхования строений говорится, что создание системы страхования зданий на территории Молдовы диктуется в основном специфическими условиями размещения зданий, которые часто подвержены риску разрушения в результате землетрясений, оползней, наводнений, проседания почвы, ураганов, ударов молний, сильных морозов, града и снегопада.

Вице-президент страховой компании „Acord Grup” S.A., автор Исследования возможности внедрения обязательного страхования жилья и сельскохозяйственных угодий в Молдове Теодор Унгуряну сообщил специально для Capital Market, что оценка объема экономического ущерба в результате природных бедствий в Молдове за последние тридцать лет указывает на возросшее налоговое бремя граждан страны, связанное с ликвидацией последствий бедствий: ежегодно в среднем убытки составляют около 60 миллионов долларов США. По его мнению, ситуация становится все более угрожающей, ведь доля убытков во Внутреннем валовом продукте может достичь примерно 20%.

По словам Т. Унгуряну, в нашей стране насчитывается примерно 1 млн единиц жилых объектов и, по состоянию на сегодняшний день, добровольно застраховано около двух процентов из этого объема. “Надо сказать, что сразу после природных бедствий, люди все чаще обращаются за страховани-

стика последствий природных бедствий прошлых лет, из которой видно, что ни одна страховая компания в стране не участвовала в финансовых возмещениях в случае ущерба от таких явлений. То есть, бремя ликвидации последствий катастроф, например, наводнений, ложится в большинстве случаев на плечи самих пострадавших, частично помогает государство, используя специальные фонды (управляемые правительством) и резервные фонды (управляемые органами местной власти)”, – говорит Т. Унгуряну.

По его мнению, тут необходимо создать инструменты, для того чтобы правительство было в состоянии преодолеть проблемы, с которыми сталкивается в процессе ликвидации последствий природных бедствий. В этом смысле, считает эксперт, правительство идет по правильному пути, так как планирует разработать законопроект о страховании зданий.

ВЕРНОЙ ДОРОГОЙ ИДЕТЕ!

Т. Унгуряну также сообщил, что вначале законопроект о страховании жилья содержал единственный пункт относительно обязательного страхования жилья. Однако он был исключен из документа в ходе финального рассмотрения. Но даже если бы его сохранили, по мнению эксперта, этого было бы недостаточно для внедрения этого вида страхования, так как тут нужен, по меньшей мере, целый Регламент.

“Сейчас обсуждается законопроект о страховании жилья. Необходимость такого документа вытекает из того, насколько остро перед нашей страной стоит проблема природных бедствий, особенно если учесть частоту и набирающую обороты интенсивность этих явлений, что видно из растущего ущерба населения всего мира”, – считает Т. Унгуряну.

Юрие Повар, председатель Союза архитекторов Молдовы, генеральный директор “Urbanproiect”, считает, что обязательное страхование недвижимости и строящихся объектов абсолютно необходимо, это пойдет на пользу всему сектору недвижимости.

“Около 60 процентов территории Молдовы подвержено оползням, это должно насторожить граждан, намеревающихся строить жилье, а также государство,

которое сейчас должно решать проблему ликвидации последствий катастроф. Кроме оползней, у нас часто происходят и другие бедствия, ставящие под угрозу безопасность недвижимости”, – отметил Ю. Повар.

ОБЯЗАТЕЛЬНОЕ СТРАХОВАНИЕ НЕДВИЖИМОСТИ – ШИРОКО ПРИМЕНЯЕМЫЙ ИНСТРУМЕНТ

Т. Унгуряну считает, что внедрение государством обязательного страхования является известным и широко применяемым инструментом во многих странах с развивающейся экономикой.

“Сравнительный анализ количества продуктов обязательного страхования, применяемых в странах нашего региона и нашей стране, указывает на огромный разрыв в 7-2 и более раз, что явно не идет на пользу Молдове. Во Франции, например, насчитывается более 100 продуктов обязательного страхования. Эксперты в этой области в один голос утверждают, что внедрение обязательного страхования – единственный путь развития национальных рынков страхования. Проблема заключается в том, что власти не рассматривают рынок страхования как двигатель развития экономики страны”, – считает Т. Унгуряну.

По его словам, это становится более очевидным в условиях проявления экстремальных климатических явлений и природных бедствий, когда государство является единственным источником финансирования возмещений (кстати, не очень высоких) жертвам катастроф. “К сожалению, эти меры вызывают вторичные отрицательные последствия, побуждая граждан отказываться от участия в будущем на рынке страхования и ожидать милости от властей”, – считает Т. Унгуряну.

Профильное министерство объясняет в вышеупомянутом документе, что предлагаемые меры преследуют цель «создания на территории Молдовы механизма стимулирования для развития страхования в сфере строительства... Реализация этих мер возможна только путем принятия законодательного акта, вводящего обязательность страхования всех видов строений, а также в случае необходимости регулирования субвенций страхования в сфере строительства из бюджетных средств”.

УСЛОВИЯ СТРАХОВАНИЯ СТРОЕНИЙ

“Законопроект должен содержать положения, касающиеся установления специфических условий страхования строений на территории Молдовы, порядка субвенций в страховании, заключения и завершения страхового договора, условий перестрахования”, – говорится в документе.

По мнению авторов документа, необходимым для финансовой стабильности страховщиков условием является обязательное перестрахование.

Система страхования строений включит в себя все строения, а также недвижимость, имеющую статус памятников и зоны их защиты.

Согласно концепции, введение обязательного страхования в Молдове пройдет в два этапа:

- жилья, независимо от вида собственности, в случае природных бедствий;
- строений, имеющих статус памятников;
- новых строений и строений, где ведутся восстановительные, ремонтные работы, в том числе работы, требующие разрешения на строительство;
- строительно-монтажные работы, осуществляемые посредством публичных закупок из местного и государственного бюджетов (страхование всей суммы объекта, предназначенного для строительства, в том числе НДС);
- обеспечение профессиональной и гражданской ответственности строительных брокеров;
- ответственность физических лиц, участвующих в строительстве, и основного инвестора проекта.

На втором этапе планируется расширить обязательное страхование:

- на все жилье, независимо от вида собственности, страхование против всех рисков;
- все публичные строения вместимостью более 50 человек;
- страхование строительных работ;
- продукт типа «Все риски».

В Концепции системы страхования строений отмечается, что страховые премии будут устанавливаться в зависимости от результатов оценки возможных потерь в случае природных бедствий, которые могут нанести ущерб строениям, расположенным на территории с повышенным риском.

“Оценка возможных убытков будет проводиться путем изучения и выявления ряда факторов, касающихся состояния здания и зоны, в которой оно находится. Важным фактором для развития страхования в строительстве является финансовая стабильность и платежеспособность страховщиков, которые будут осуществлять страхование в этой сфере. Страхование зданий будет осуществляться государственными страховыми обществами, коммерческими страховыми обществами, международными и частными страховыми обществами, действующими на данный момент в Республике Молдова, располагающими лицензией на данный вид страхования (далее – Страховщик)”, – говорится в Концепции системы страхования зданий.

Отмечается, что все страховщики, которые будут работать в сфере страхования строений на территории страны, должны получить лицензию, согласно установленному порядку, обязательно иметь перестрахование, а также работать в сфере страхования в стране не менее 5 лет, располагать достаточной сетью представительств, филиалов в сфере страхования.

Не являются объектом обязательного страхования поврежденные здания, с процентом износа более 50, строения частично или полностью разрушенные, в случае, если здания построены с серьезными отклонениями от строительных норм и представляют при эксплуатации повышенный риск, а также здания, принадлежащие гражданам, чье местожительство неизвестно. В случае домов старше 50 лет или построенных из плохого материала, сумма страховой премии вырастет на процент.

Согласно документу, общая сумма страховых премий в страховании зданий будет рассчитываться страховщиком и представляться органам местной публичной власти для того, чтобы их взимать. В некоторых случаях с согласия органов местной публичной власти деятельность по взиманию выплат по обязательному страхованию строений может быть доверена физическим или юридическим лицам, работающим в сфере страхования.

Страховщики, которые будут работать в сфере страхования строений, обязаны создать фонд катастроф, отчисляя туда 15% от брутто-суммы выплат, полученных по страхованию.

“Надзор за деятельностью всех страховщиков, работающих в стране в сфере страхования строений, будет осуществляться государством в лице Национальной комиссии по финансовому рынку и Налоговой инспекции”, – отмечается в документе.

ОБЯЗАТЕЛЬНОЕ СТРАХОВАНИЕ НЕДВИЖИМОСТИ БУДЕТ СТОИТЬ 0,35% ОТ СТРАХОВОЙ СУММЫ

Страховая премия будет установлена в размере 0,35% от страховой суммы в сельской местности и 0,30% от страховой суммы в городах, говорится в Концепции, разработанной министерством регионального развития и строительства.

“Страховая сумма строений в зависимости от вида страхования устанавливается следующим образом:

- а) в размере 100% от стоимости зданий;
- б) в размере 100% от общей суммы договора о строительно-монтажных работах плюс стоимости машин, оборудования и другого имущества и расходов, необходимых при выполнении

работ, в случае страхования строительно-монтажных работ», — указывается в документе.

МНЕНИЕ ЭКСПЕРТА

На вопрос о том, какой он видит возможную модель внедрения обязательного страхования строений, Т. Унгуряну ответил, что «при отсутствии программы страхования или страхового фонда, ни одна страна в мире не в состоянии покрыть подобные огромные убытки своими силами».

Так, вероятную модель Национальной программы защиты от природных бедствий вкратце можно описать следующими составными частями:

Менеджмент программы устанавливается в зависимости от уровня участия в программе публично-го и частного секторов. Учитывая, что такие программы учреждаются на уровне страны, ее менеджмент следует подчинить правительству, которое задействует соответствующие органы своей системы;

Управление программой для придания ей объективности, прозрачности и динамичности должно состоять из публичных, частных и смешанных структур и органов;

Финансирование программ является ядром, ключевым фактором покрытия рисков катастроф, и при определении суммы финансирования надо учитывать степень подверженности страны природным бедствиям. Для этого надо провести исследования, чтобы установить вероятный ущерб при повторении бедствия. Исходя из международного опыта, сумма этого фонда должна рассчитываться в зависимости от вероятности наступления крупного бедствия раз в 150 лет;

Исполнительная структура программы будет состоять из одного крупного органа национального уровня, таковым может быть страховой пул (как, например, в Турции, Румынии);

Покрываемый обязательным страхованием охватит основные цели, которые должны быть защищены, и относится ко всем видам жилья — публичное, коммерческое, личное, социальное, культурное, образовательное и так далее;

Тарифы необходимо установить единые, их сумма должна основываться на степени подверженности риску и содержать возможность ликвидации и предупреждения убытков. Так, стоимость покрытия может составлять единовременную плату или путем применения процента (например, не более 0,1-0,2%) от стоимости жилья. В свою очередь эти премии могут варьировать в зависимости от уровня риска (в зависимости от зоны), или может быть введена единая премия, действующая по всей территории;

Покрываемые риски: в условиях нашей страны, думаю, было бы правильно и рационально ввести полное покрытие рисков землетрясений, наводнений и оползней;

Покрываемый ущерб — для Республики Молдова самым разумным может быть возмещение прямых материальных убытков (без ущерба для жизни или ущерба от прерванной деятельности);

Распределение страхового возмещения будет производиться посредством страховых компаний, их агентов, брокеров и их структур на основе ряда четко и прозрачно установленных критериев, избегая любой дискриминации и препятствий. Важно, чтобы существовали и альтернативные возможности, создавая благоприятную среду для расширения деятельности программы и в географическом, и во временном смысле;

Ответственность страховых компаний должна находиться в

строгом соответствии нормам и порядку расчета и установления маржи платежеспособности, не допуская ни в коем случае ее превышения;

Перестрахование будет возможным при использовании финансовых ресурсов страховых компаний, членов страхового пула или путем полного субсидирования правительством перестраховых премий, или при помощи государственно-частного партнерства согласно соглашению, заключенному на достаточный период времени, чтобы не нанести ущерб эффективности программы.

Органу по надзору и регулированию — Национальной комиссии по финансовому рынку необходимо взять на себя ответственность за точное определение сроков и условий страхового возмещения. При установлении условий страхования, тарифов страховых премий, комиссионных, надо следовать следующим целям: поддержанию финансовой жизнеспособности организации; постепенному увеличению фонда с тем, чтобы снизить зависимость от перестрахования; стимулированию управления рисками и снижению последствий землетрясений, наводнений и оползней путем утверждения более высоких внутренних стандартов строительства жилых объектов; стимулированию страхования жилья путем предложения привлекательных цен и демонстрации обществу выгоды страхования от рисков.

Тарифы страховых премий и комиссионных должны быть в рамках, установленных законом.

Орган по надзору должен также ввести основные критерии отбора страховых компаний. Это не должно исключать возможности разрыва страхового договора с авторизованным страховщиком, после того как установлено, что он не справляется с выполнением своих обязательств, принятых им на себя в рамках программы.

Орган по надзору должен следить за сохранением прозрачности и ответственности компаний по отношению к страхователям путем проведения систематического аудита, процедур, а также путем проверки деклараций компаний, точности их годовых финансовых отчетов.

Справка Capital Market: За последние 9 лет, в Республике Молдова построено 38,4 тысяч квартир общей площадью 894,5 тысяч квадратных метров. На долю городов приходится 30859,2 тысяч квадратных метров или 38,6% общего объема жилого фонда, на долю села — соответственно, 49001,1 тысяч квадратных метров или 61,4%. По состоянию на 1 января 2012 года, жилой фонд Республики Молдова составил 1315,3 тысяч квартир, из которых на долю городов приходится 768,2 тысяч единиц, на долю села — 547,1 тысяч единиц.

По данным министерства окружающей среды и природных ресурсов, около 10% всех плотин и гидротехнических сооружений, работающих в стране, находятся в аварийном состоянии, представляя серьезную угрозу для окружающих населенных пунктов. Под угрозой наводнения находится приблизительно 168 населенных пунктов общей площадью 1300 квадратных километров и около 160 тысяч жителей. В целом, в зонах потенциального затопления расположено 659 населенных пунктов, из которых 625 сел, 31 город и 3 муниципалитеты. В зонах, периодически подвергающихся наводнениям в этих пунктах, находится около 27 тысяч жилых домов и 1651 производственное помещение.

Татьяна СОЛОНАРЬ

С открытием рынка ЕС вырастет интерес к птицеводческим предприятиям Молдовы

Республика Молдова намеревается подписать Соглашение о свободной торговле с ЕС, что будет означать либерализацию рынка ЕС для молдавских продуктов, и рынка РМ — для европейских товаров. Однако положения соглашения не касаются либерализации рынка ЕС для производства яиц молдавскими птицеводческими предприятиями. Пока ЕС заинтересован лишь в промышленно обработанных яйцах, яичном порошке.

Производство яиц является самой процветающей отраслью сельского хозяйства Молдовы. Птицеводческие предприятия большую часть продукции поставляют на рынок Румынии, так как поставки на рынки СНГ увеличивают стоимость товара, а рынок ЕС ограничен.

Все же, птицеводческие предприятия надеются, что в результате подписания Соглашения о свободной торговле, они смогут экспортировать яичную продукцию в ЕС. В этом случае вырастет объем продаж, а также инвестиций.

«До 2006 года Республика Молдова экспортировала по 150 млн яиц в Румынию, и я думаю, что после подписания Соглашения большая часть продукции будет направляться также в Румынию. Показатели качества и количества молдавских птицеводческих предприятий довольно высокие, главное, чтобы был открыт рынок», — заявил Ион Бызгу, директор Avicola Moldova.

Он рассказал, что рынок в ЕС намного более конкурентоспособный, чем в Республике Молдова, а цены там в несколько раз выше. «Любой производитель при наличии гарантированного рынка, несомненно, будет экспортировать яичную продукцию», — считает Бызгу.

Что касается экспорта яичной продукции в другие страны, директор Avicola Moldova отметил, что несмотря на то, что спрос в других странах существует, для нас нерентабельно экспортировать продукцию, так как увеличивается стоимость поставок, к которой прибавляются различные выплаты и налоги, которые должны выплачивать птицеводческие предприятия-экспортеры.

После либерализации рынка ЕС молдавские производители модернизируют птицеводческие предприятия, так как это послужит большим стимулом к росту поставок яичной продукции, цены будут выше и, соответственно, вырастет прибыль.

В ходе визита в РМ, европейский комиссар по сельскому хозяйству Дачиан Чолош заявил, что после парафирования Соглашения о свободной торговле с ЕС, РМ сможет экспортировать в ЕС яичный порошок. «Уже решено на следующем заседании Комитета по продовольственной безопасности ЕС занести РМ в список стран с доступом на рынок ЕС экспорта данного продукта. Это знак того, что первый шаг сделан и теперь, после сделанных усилий Евросоюз откроет рынок», — отметил Дачиан Чолош во время встречи с премьер-министром Юрие Лянкэ две недели назад.

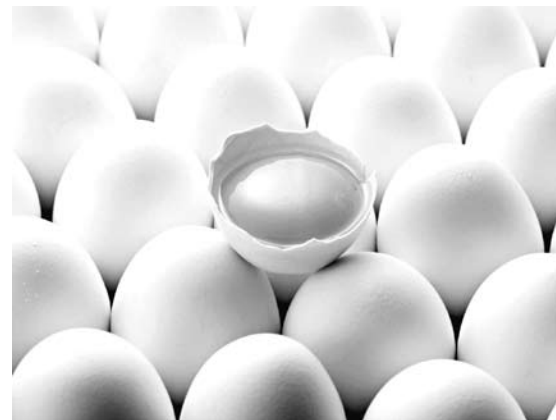
По предварительной информации, Соглашение о зоне углубленной и всеобъемлющей свободной торговли Молдовы с ЕС не предполагает обязательного открытия всего рынка РМ для птицеводческой продукции из Евросоюза. Власти Молдовы наметили определенные сроки переходного периода для защиты чувствительных отраслей, таких как сектор производства мяса птицы или свинины, производства яиц, молочной продукции, некоторых видов овощей и фруктов.

Ион Рэилян, директор Avicola Invest, утверждает, что сложно сказать, будет ли его предприятие экспортировать яичную продукцию в ЕС, когда там существует большой спрос. «Например, они хотят два грузовика в два дня, а мое предприятие может экспортировать данное количество в четыре дня», — пояснил Рэилян.

По его словам, он намерен увеличить производство яиц на предприятии посредством инвестиций, которые планирует сделать.

«Не думаю, что мы будем экспортировать и яичный порошок, так как нам нужны инвестиции в новое оборудование, которого в Молдове нет. В настоящее время только в одном месте есть оборудование по производству яичного порошка — в Рышканах», — сказал Рэилян.

По словам производителей, несмотря на продолжающийся в РМ рост производства яиц, становится все сложнее работать на местном рынке. Василе Цапу, директор предприятия Avicola Bănești из

города Теленешты утверждает, что корм для птиц очень дорогой, из-за чего он был вынужден приостановить деятельность еще в конце прошлого года. Кукурузу можно приобрести по цене от 3,90 лей до 4 лей за кг, что довольно дорого. «Сейчас мы остановили производство, так как нам некуда сбывать продукцию, к тому же яйца массово импортируют из Украины, так как там они стоят намного меньше, чем у нас», — объясняет Василе Цапу.

По его словам, этот бизнес прибыльный, только при наличии условий для деятельности.

Он считает, что государство должно поддерживать эту отрасль, так как это единственный еще существующий животноводческий сектор, который может приносить прибыль. «Государству следует запретить импорт яиц, так как в Молдове достаточно предприятий, которые могли бы полностью обеспечивать рынок».

Что касается потребителя, Цапу отметил, что существует звено, определяющее цену и ценность, количество и качество продукта. Поэтому при покупке необходимо выбирать местную продукцию, а не стимулировать импортера. Культура покупателя должна предусматривать поддержку отечественного производителя. К сожалению, 70% покупателей отдадут предпочтение цене, а не качеству товара.

Геннадий Мунтян, владелец птицеводческого предприятия Tehrubsor из села Рубленица Сорокского района, говорит, что на данный момент невыгодно работать на рынке производства яиц и мяса птицы, так как на нем избыток импортируемой продукции, препятствующей деятельности отечественных производителей. «Если мы собираемся ориентироваться на экспорт, нам необходимо отвечать требованиям и стандартам. Все же, я думаю, мы будем конкурентоспособными, так как товары из Молдовы более качественные, чем за границей, где используются различные консерванты. Но пока там другие правила игры. Европейские производители также ищут рынки сбыта», — заявил Геннадий Мунтян.

На данный момент отечественные производители яиц птицы не могут экспортировать товар в ЕС, так как Республика Молдова даже не включена в список третьих стран, имеющих право экспортировать продукцию, даже после того как ЕС предоставил ряд торговых преференций нашей стране. Государство должно помочь производителям выйти на внешние рынки, так как внутренний рынок не обладает способностью освоить местную продукцию, из-за чего наши производители снижают производство.

В то же время, цены на яйца птицы на внешнем рынке в несколько раз выше, чем в Молдове. С другой стороны, отечественные производители подвергаются довольно сильному давлению из-за массового импорта яиц. Птицеводческая отрасль необходима, у нее очень большие перспективы, особенно у производителей, которые уже завоевали доверие на рынке.

СПРАВКА:

По данным Национального бюро статистики, в первом полугодии нынешнего года производство яиц в хозяйствах всех категорий выросло на 8,3%, в сельскохозяйственных предприятиях — на 17,8%, на фермах населения — на 1,4%, по сравнению с прошлым годом.

Птицеводческая отрасль приносит ежегодно около 45 тыс. тонн мяса и 700 млн яиц. В нее входит более 40 промышленных предприятий мощностью 1200 тыс. кур и 8 млн бройлерских цыплят, на 6 из которых содержится 150 тыс. голов родителского стада птиц. Общее количество птиц в стране составляет 23 млн голов.

Флорин ЛЕВЭНЦИКЭ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

о результатах тематической проверки назначения профессиональной ассоциацией “Национальное бюро страховщиков автотранспортных средств” корреспондентов при разрешении дел об ущербе и урегулирования изучаемых дел об ущербе некоторыми страховщиками на основании международных страховых сертификатов “Зеленая карта”, выпущенных иностранными моторными национальными бюро

№46/1 от 27.09.2013

Мониторул Официал №228-232/1510 от 18.10.2013

На основании Распоряжения Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР) №21/9-О от 02.05.2013 и приказов зам. председателя НКФР №66 от 02.05.2013 и №70 от 17.05.2013 была проведена тематическая проверка назначения профессиональной ассоциацией “Национальное бюро страховщиков автотранспортных средств” (далее – НБСАС) корреспондентов при разрешении дел об ущербе и урегулирования изучаемых дел об ущербе некоторыми страховщиками на основании международных страховых сертификатов “Зеленая карта”, выпущенных иностранными моторными национальными бюро, за период деятельности 01.01.2009 – 31.03.2013, в рамках которой было установлено следующее.

Вопреки требованиям п. 2 и 6 ст. 3 Общего положения Совета Бюро международной системы страхования “Зеленая карта”, в действии с 01.07.2008 (далее – Общее положение), в случае 4 дел об ущербе (№BG/1151/11, №BG/738/10, №RO/1488/12, №E/868/10) в общей сумме 482,1 тыс. леев НБСАС поручило ведение дел агенту по урегулированию (СК “MOLDOVA-ASTROVAZ” АО), заинтересованному с финансовой точки зрения по причине существования договорного обязательства между страховщиком автогражданской ответственности и потерпевшим лицом, вовлеченным в автотранспортное происшествие.

Также, не соблюдая требования ст. 4 п. 4 и 5 Общего положения, НБСАС было урегулировано дело об ущербе №BG/830/10 на основании заявления о возмещении ущерба от 17.08.2010, без его передачи для урегулирования страховой компанией (“MOLDASIG” АО), назначенной в качестве корреспондента иностранного страховщика с 21.12.2006. Более того, НБСАС не доказало, что страховщик-корреспондент был уведомлен о данном ущербе или что он отказался от урегулирования заявления о возмещении ущерба.

В случае 26 дел об ущербе информация о наступлении страховых случаев поступила в адрес НБСАС по факсу от СК “MOLDOVA ASTROVAZ” АО, которая затем была назначена в качестве агента по урегулированию. Полученная по факсу информация о возможных зарегистрированных автотранспортных происшествиях содержала лишь общие данные и к ней не были приложены какие-либо доказательные документы. На основании этой неподтвержденной информации в отсутствии претензий о возмещении ущерба со стороны потерпевшего и не удостоверившись в существовании действующего страхового сертификата “Зеленая карта” НБСАС назначило СК “MOLDOVA ASTROVAZ” АО в качестве агента по урегулированию, что противоречит ст. 3 п. 2 Общего положения.

В 14 случаях НБСАС не включило в дела об ущербе копии бухгалтерских документов, подтверждающих выплату возмещения, письменное подтверждение потерпевшим лицом или его представителем факта получения возмещения и отсутствия претензий к страховщику, письменное обязательство потерпевшего лица возратить полученное возмещение в случае если документы, составленные сотрудниками уполномоченных органов, аннулированы, не соблюдая, таким образом, положения ст. 21 ч. (3) п. k), l) и m) Закона №414-XVI от 22.12.2006 “Об обязательном страховании гражданской ответственности за ущерб, причиненный автотранспортными средствами” (далее – Закон №414-XVI от 22.12.2006).

Вопреки требованиям ст. 3 п. 5 Общего положения, ст. 24 ч. (2) и ст. 40 ч. (7) Закона №414-XVI от 22.12.2006, п. 1 и 3 (в действии до 30.11.2012) Положения о порядке определения износа в случае ущерба, причиненного автотранспортным средством, утвержденного Постановлением НКФР №13/1 от 03.04.2008, НБСАС в случае 9 дел об ущербе, при установлении реального размера ущерба, не применило коэффициенты износа в зависимости от состояния поврежденного автотранспортного средства, что обусловило увеличение размера выплаченного возмещения на 147,6 тыс. леев.

В случае дел об ущербе №F/1017/11 и №RO/1073/11 НБСАС осмотро поврежденное имущество и составило протокол об установлении ущерба с нарушением определенного законодательством срока на 31 день и, соответственно, 24 дня, что противоречит положениям ст. 19 ч. (1) п. c) Закона №414-XVI от 22.12.2006.

Также акты осмотра поврежденных автотранспортных средств по делу об ущербе №D/657/09 были составлены специализированной организацией 04.11.2009 в отсутствие представителя НБСАС, чем были нарушены положения ст. 20 ч. (6) Закона №414-XVI от 22.12.2006.

В рамках урегулирования дела об ущербе №D/657/09 НБСАС выплатило страховое возмещение за полуприцеп, несмотря на то, что в соответствии с материалами дела о

правонарушении он не фигурировал как поврежденный вследствие данного дорожного происшествия.

Вопреки положениям ст. 14 ч. (4) Закона №414-XVI от 22.12.2006 НБСАС в рамках урегулирования дела об ущербе №D/657/09 не установило возмещение каждому пострадавшему лицу пропорционально соотношению между максимальным пределом и общей суммой ущерба, выплатив за полуприцеп 218,5 тыс. леев (фактически следовало выплатить 122,2 тыс. леев), а за автотранспортное средство – 281,5 тыс. леев (фактически следовало выплатить 373,8 тыс. леев).

При урегулировании дела об ущербе №UA/1325/12 акт осмотра поврежденного автотранспортного средства не был подписан потерпевшим лицом или его представителем, а только представителем НБСАС, а при урегулировании дела об ущербе №RO/1518/13 акт осмотра поврежденного автотранспортного средства был составлен специализированной организацией в присутствии представителя НБСАС, который не подписал соответствующий протокол, и представителя потерпевшего лица, который не имел законных полномочий, что противоречит положениям ст. 21 ч. (4) Закона №414-XVI от 22.12.2006.

В соответствии с делом об ущербе №RO/1518/13, разрешенным НБСАС, потерпевшее лицо получило страховое возмещение в сумме 460,6 тыс. леев, в то время как, согласно объяснениям получателя возмещения, стоимость ремонта в соответствии с налоговыми фактурами составила 283,9 тыс. леев. Таким образом, сумма выплаченного страхового возмещения была увеличена на 176,7 тыс. леев по сравнению с фактической стоимостью ремонта, чем были нарушены положения ст. 23 ч. (1) п. а) Закона №414-XVI от 22.12.2006.

Вопреки положениям ст. 21 ч. (3) п. d) и п. g) Закона №414-XVI от 22.12.2006 в деле об ущербе №RO/986/11 отсутствуют протокол установления ущерба и документы, подтверждающие осуществление ремонта, замену поврежденных деталей и их стоимость, составленные специализированной организацией, выбранной сторонами.

В рамках урегулирования дел об ущербе №D/560/09 и №RO/792/10 НБСАС не осмотро поврежденное имущество и не составило протоколы установления ущерба, чем были нарушены положения ст. 19 ч. (1) п. c) и ст. 21 ч. (3) п. d) Закона №414-XVI от 22.12.2006.

Одновременно в рамках разрешения дела об ущербе №D/560/09 НБСАС не смогло доказать выплату страхового возмещения пострадавшему лицу. Так, вопреки ст. 5 п. 1 пп. 1.1 и ст. 5 п. 4 Общего положения, согласно которым доказательные документы, в том числе объективное доказательство выплаты пострадавшему лицу полагающейся компенсации, направляются по требованию незамедлительно, но без отсрочки компенсационных платежей, НБСАС потребовало от страховщика-эмитента международного страхового сертификата “Зеленая карта” сумму в размере 29,5 тыс. леев. В дальнейшем по данному делу об ущербе выплаченное страховое возмещение было покрыто иностранным моторным бюро.

В рамках урегулирования 4 дел об ущербе (№F/1373/12, №BG/1060/11, №LT/974/11 и №UA/1325/12), вопреки положениям ст. 23 ч. (1) п. а) Закона №414-XVI от 22.12.2006 НБСАС выплатило страховое возмещение в размере 365,7 тыс. леев, несмотря на то, что реальный размер ущерба согласно отчетам экспертизы, составленным двумя специализированными организациями, составил 279,1 тыс. леев, что является на 86,6 тыс. леев больше.

В рамках урегулирования дела об ущербе №D/1006/11, вопреки тому, что специализированная организация установила нерациональность ремонта автотранспортных средств и НБСАС должно было выплатить 75% их рыночной стоимости на момент автотранспортного происшествия, НБСАС, не соблюдая положения ст. 2 и ст. 23 ч. (1) п. b) Закона №414-XVI от 22.12.2006, выплатило страховое возмещение 72,3 тыс. леев (что составляет 81% рыночной стоимости автотранспортного средства) и, соответственно, 100,0 тыс. леев (что составляет 81% рыночной стоимости автотранспортного средства), увеличив сумму страхового возмещения на 6% или на 5,5 тыс. леев и 7,0 тыс. леев. Аналогично в рамках урегулирования дела об ущербе №F/1018/11 НБСАС выплатило сумму для восстановления автотранспортного средства, хотя должно было выплатить разницу между стоимостью автотранспортного средства на дату совершения автотранспортного происшествия и остаточной стоимостью согласно акту переоценки, заключенному специализированной организацией, которая составила 19,4 тыс. леев, и, таким образом, сумма страхового возмещения была увеличена на 3,1 тыс. леев.

В проверяемом периоде при разрешении 13 дел об ущербе НБСАС не соблюдало обязательство выплатить страховые возмещения в общей сумме 1477,3 тыс. леев в

срок не более трех месяцев с даты уведомления о страховом случае, нарушив срок от 8 до 133 дней, что противоречит положениям ст. 19 ч. (1) п. f) и ч. (2) Закона №414-XVI от 22.12.2006 и ст. 43 ч. (1) п. e) Закона №407-XVI от 21.12.2006 “О страховании”⁴ (далее – Закон №407-XVI от 21.12.2006).

На основании дела об ущербе №RO/1501/13, вопреки положениям ст. 28 ч. (5) Закона №414-XVI от 22.12.2006 НБСАС выплатило страховое возмещение в сумме 84,9 тыс. леев не имея соответствующих полномочий со стороны потерпевшего лица.

В отклонении от положений ст. 21 ч. (4), ст. 22 ч. (1) и (4) Закона №414-XVI от 22.12.2006 в некоторых случаях протоколы установления ущерба, составленные НБСАС, не были подписаны страхователями, а соглашения об установлении страхового возмещения не были приложены к делам, рассмотренным от имени иностранных страховщиков.

Не соблюдая положения ст. 21 ч. (6) Закона №414-XVI от 22.12.2006 НБСАС допустило случаи, когда не выдало потерпевшим лицам выписку из дела об ущербе в течение 5 дней после установления ущерба.

В соответствии с требованиями ст. 6 Общего положения НБСАС направило Бюро страховщиков автотранспортных средств Румынии гарантийное требование по сумме 491,7 тыс. леев в деле об ущербе №RO/537/09, урегулированном СК “MOLDOVA ASTROVAZ” АО, приложив в качестве доказательного документа платежное поручение, в котором в рубрике банк-плательщик значится один банк, а в бухгалтерском документе, подтверждающем банковскую операцию, наложена печать другого банка. Таким образом, для компенсации возмещения от иностранного моторного бюро НБСАС использовало платежный документ подозрительного происхождения.

В 5 делах об ущербе, по которым общая сумма выплаченных страховых возмещений составила 1064,0 тыс. леев, было установлено, что автотранспортные происшествия происходили в подозрительных обстоятельствах.

В рамках проверки НБСАС не представило какие-либо объяснения относительно порядка и процедуры назначения агентов по урегулированию дел об ущербе, изучаемых на основании международных страховых сертификатов “Зеленая карта”, а также относительно отсутствия дел об ущербе: №UA/511/09, №BG/730/10, №GB/670/09, №LT/878/10, №BG/993/11 и №GB/1051/11.

В соответствии с вышеизложенным на основании положений ст. 1, ст. 3, ст. 8 п. b) и п. f), ст. 9 ч. (1) п. d) Закона №192-XIV от 12.11.1998 “О Национальной комиссии по финансовому рынку”, ст. 55 ч. (1) Закона №407-XVI от 21.12.2006, ст. 30 ч. (2) и ч. (4) Закона №414-XVI от 22.12.2006 Национальная комиссия по финансовому рынку

ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Признать неудовлетворительной деятельность профессиональной ассоциации “Национальное бюро страховщиков автотранспортных средств” в части, относящейся к регулированию и изучению дел об ущербе на основании международных страховых сертификатов “Зеленая карта”, выпущенных иностранными моторными национальными бюро, и предупредить руководство ассоциации о необходимости исполнения своих законных функций.

2. Предписать органам управления профессиональной ассоциации “Национальное бюро страховщиков автотранспортных средств” неукоснительно соблюдать положения законодательных и нормативных актов, рассмотреть результаты проверки в рамках общего собрания членов и утвердить план действий для оздоровления своей деятельности, а также принять меры для устранения нарушений, отраженных в акте проверки.

3. Направить Национальному центру по борьбе с коррупцией, управлению по расследованию правонарушений Министерства внутренних дел и Генеральной прокуратуре материалы проверки профессиональной ассоциации “Национальное бюро страховщиков автотранспортных средств” для рассмотрения согласно компетенции.

4. Об исполнении настоящего постановления профессиональной ассоциации “Национальное бюро страховщиков автотранспортных средств” проинформировать Национальную комиссию по финансовому рынку в течение месяца.

5. Контроль над исполнением настоящего постановления возложить на генеральное управление надзора за страхованием.

6. Настоящее постановление вступает в силу со дня опубликования.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ НАЦИОНАЛЬНОЙ КОМИССИИ
ПО ФИНАНСОВОМУ РЫНКУ
Артур ГЕРМАН

Кишинэу, 27 сентября 2013 г.

№46/1.